

ЗАДАНИЕ

ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ

на

„Допълване на Доклад за

Оценка на въздействието върху

околната среда (ОВОС) за

Проект “Яденица”

гр. София, Декември 2015 година

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	1
1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	2
2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	14
3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ПРОГНОЗА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО	16
3.1. Атмосферен въздух	17
3.2. Води	19
3.3. Почви	22
3.4. Земни недра и природни богатства (геоложка основа).....	23
3.5. Отпадъци	24
3.6. Опасни вещества.....	24
3.7. Вредни физични фактори	25
3.8. Растителен свят	27
3.9. Животински свят	30
3.10. Ландшафт	38
3.11. Културно-историческо наследство	40
3.12. Здравно-хигиенни аспекти.....	41
4. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕИЗБЕЖНИТЕ И ТРАЙНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОБЕКТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНИ И КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ РАЗГЛЕДАТ ПОДРОБНО В ДОКЛАДА ЗА ОВОС.....	41
5. СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС С ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ВКЛЮЧЕНИТЕ В НЕГО ТОЧКИ.....	45
I. Обща част.....	45
II. Описание на инвестиционното предложение	46
III. Алтернативи за Проект "Яденица"	47
IV. Описание и анализ на компонентите и факторите на околната среда, които ще бъдат засегнати от осъществяване на Проект "Яденица"	48
V. Описание, анализ и оценка на предполагаемите въздействия върху околната среда и населението в резултат на осъществяването на инвестиционното предложение за Проект "Яденица"	49
VI. Въздействие на строителството и експлоатацията на Проект "Яденица" върху здравето на работниците и населението. Анализ и оценка на риска за населението	51
VII. Експлоатация на язовир "Яденица". Социално-икономически аспекти. Социално-икономически проблеми в района на проекта (община Белово и община Велинград и област Пазарджик). Значение на проекта в период на строителство и експлоатация за района и за ЕЕС на България	52
VIII. Предлаган вариант в резултат на проведените проучвания, анализи и прогнозните оценки за въздействие върху компонентите и факторите на околната среда.....	52
IX. Методики, използвани за прогноза и оценка на въздействието върху околната среда	52

Х. Мерки за ограничаване, предотвратяване, намаляване и по възможност прекратяване и/или компенсиране на значителните отрицателни въздействия върху околната среда и населението	52
XI. Становища и мнения. Проведени консултации.....	52
XII. Анализ на прилагане на изключенията по чл.156е, ал.1 и 2 от Закона за водите (чл.4/7 от РДВ) за Проект "Яденица"	52
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	53
6. СПИСЪК НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ, СПИСЪЦИ И ДРУГИ.....	53
7. ЕТАПИ, ФАЗИ И СРОКОВЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ДОВОС	53
ПРИЛОЖЕНИЯ	57

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ:

Таблица 1. Интензивност на автомобилния трафик в преброителни пунктове на Транспортния план по доставка за 2015 г.	10
Таблица 2. Емисионно натоварването в килограм на 1 километър от съответния пътен участък (kg/km)	11
Таблица 3. Екологичен статус/потенциал на повърхностни ВТ в басейна на р. Марица.....	19
Таблица 4. Обобщено състояние на водните тела в басейна на р. Марица	20
Таблица 5. Очаквани въздействия от ИП за Проект "Яденица", които могат да се окажат значителни и трябва да се разгледат подробно в ДОВОС	43
Таблица 6. Таблица за направените предложения на проведените срещи-консултации	55

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ:

Фигура 1. Транспортна инфраструктура и преброителни пунктове на АПИ.....	10
Фигура 2. Местоположение на язовирната стена на проектирания язовир "Яденица" и отстоянието му от границите на 33 BG 0001386 "Яденица"	31
Фигура 3. Дървета във фаза на старост и гниеща дървесина на р. Яденица, непосредствено след бъдещата опашка на язовира	33
Фигура 4. Дървета във фаза на старост и гниеща дървесина на р. Яденица, непосредствено след бъдещата опашка на язовира	33
Фигура 5. Дървета във фаза на старост и гниеща дървесина на р. Яденица непосредствено след бъдещата опашка на язовира	33
Фигура 6. Савачна шахта за поместване на затворните съоръжения на тунела от страната на язовир "Яденица"	35
Фигура 7. Вход на проучвателната галерия в близост до бъдещата язовирна стена.....	35
Фигура 8. Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros) в проучвателната галерия в близост до бъдещата язовирна стена	35
Фигура 9. Входът към реверсивния тунел от язовир "Яденица"	39

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА:

МС	Министерски съвет
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
НЕК	Национална електрическа компания
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗВ	Закон за водите
ЗГ	Закон за горите
ЗДС	Закон за държавната собственост
ЗУТ	Закон за устройство на територията
БДУВ	Басейнова дирекция за управление на водите
СБЕ	Стоманобетонен екран
АБД	Асфалтобетонена диафрагма
ДПП	Държавен преброителен пункт
ГПП	Главен преброителен пункт
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ЗЗ	Защитена зона
ЕЕС	Електроенергийна система
ТП „ДГС”	Териториално поделение „Държавно горско стопанство”
УОГС	Учебно опитно горско стопанство

ВЪВЕДЕНИЕ

Заданието за обхват и съдържание на "Допълване на Доклад за ОВОС за Проект "Яденица" е изготвено на основание Писмо изх.№ ОВОС-50/05.09.2014 г. на МОСВ (Приложение № 1) в съответствие с чл.10, ал.1, ал.2 и ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ДВ бр.25/3002 г. изм. и доп. ДВ бр.94/2012 г.) и чл.95, ал.2 от Закона за опазване на околната среда (ДВ бр.91/2002 г. изм. и доп. ДВ бр.62/2015 г.

По обхвата и съдържанието на "Допълване на Доклад за ОВОС за Проект "Яденица" са проведени консултации с компетентния орган МОСВ, както и РИОСВ – Пазарджик, специализирани ведомства и засегната общественост от ИП за Проект "Яденица". Консултациите са проведени съгласно изискванията на чл.9, ал.1 и ал.4 от Наредбата като предварително на всички е представена необходимата и достатъчна информация за ИП и за Заданието за обхват и съдържание. За всички проведени срещи са представени протоколи (Приложение № 7). Получена е необходимата информация за ОВОС от: БДУВ Източнобеломорски район, ИАОС, НС-ЕАД, П Язовири и каскади, Институт по пътища и мостове - АПИ.

Информацията от консултациите е използвана при изработване на Заданието за обхват и съдържание на ОВОС. Възложителят ще проведе консултации с компетентния орган МОСВ и с Министерство на здравеопазването (МЗ) по изработеното задание съгласно чл.10, ал.5 и ал.7 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, след което ще се изготви окончателният вариант на Заданието за обхват и съдържание на ОВОС.

С писмо изх.№ ОВОС-50/05.09.2014 г. компетентният орган МОСВ е постановил като отделно приложение да се включи Доклад за Оценка за степента на въздействие (ДОСВ) на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на 33 BG 0001386 "Яденица". Проект "Яденица" е извън защитената зона, но в близост до нея.

Докладът за оценка степента на въздействие (ДОСВ) ще бъде неделимо приложение към ДОВОС и ще бъде изготвен в съответствие с изискването на чл.12, ал.2, т.6 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и съдържанието му ще отговаря на чл.23, ал.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Данни за Възложителя:

НЕК ЕАД
София 1040
ул."Веслец" №5
инж. Петър Илиев
Изпълнителен директор

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

а) Описание на физичните характеристики на инвестиционното предложение и необходимите площи по време на фазата на строителство и фазата на експлоатация

Предварителна информация за Проект "Яденица"

Проект "Яденица" за увеличаване обема на долния изравнител на ПАВЕЦ "Чаира" чрез изграждане на язовир "Яденица" и реверсивен напорен тунел за връзка с язовир "Чаира" е инвестиционно предложение (ИП), за което се изготвя "Допълване на Доклада за ОВОС за Проект "Яденица".

За Проект "Яденица" има разработени и приети от ВЕЕС на МОСВ: Предварителен доклад за ОВОС (1997 г.) и Окончателен доклад за ОВОС (1998 г.). Решението по Окончателния доклад е от 1998 г. и е с изтекъл срок.

Осъществяването на Проект "Яденица" започва през 1998 г., но поради липса на финансиране е спряно през 2005 г. От 1998 г. до 2005 г. НЕК ЕАД като Възложител изпълнява задълженията си по Решение на МОСВ по ОВОС № 88-1/1998 г.

Възобновяване на процедурата по Проект "Яденица" е свързано с основните ползи за ЕЕС на страната от реализацията на проекта, които са:

- Осигурява необходимите на Електроенергийната система (ЕЕС) на Р. България резервни (дублиращи) мощности във връзка с увеличаване дела на производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (вятър и слънце).
- Създава допълнителни предпоставки за интеграция на възобновяемите технологии за работа в ЕЕС, което съответства на дългосрочната енергийна политика в ЕЕС.
- Създава условия за по-ефективно поддържане на качествените параметри на ЕЕС.
- Създава условия за по-висока ефективност при оптимизация на резервните мощности в ЕЕС на страната с положителен ефект и в региона.
- Улеснява пазарната интеграция като увеличава сигурността на доставките на електроенергия в страната и в региона.
- С Проект "Яденица" се удължава максималното време за работа на съществуващата ПАВЕЦ "Чаира" на пълна генераторна мощност в ЕЕС от

6 часа на 20 часа и в помпена мощност на работа на ПАВЕЦ от 8,5 часа на 22,5 часа.

Проект "Яденица" е включен в Националния план за инвестиции 2013-2020 г. С Решение на МС № 707/2012 г. язовир "Яденица", който е основно съоръжение на Проект "Яденица", е обявен за **"национален обект"** по ЗДС и за обект **"с национално значение"** по ЗУТ.

Посочените статут и ползи от реализацията на Проект "Яденица" определят енергийната и социалната значимост на проекта, които се отчитат при разработване на социално-икономическата оценка на проекта в ОВОС.

Основни характеристики

Яз."Яденица" се намира на р.Яденица в източната част на Рила на границата с Родопите и отстои на 25 км от гр.Белово, на 6 км от "Юндола" (пътя Белово – Юндола), на 7 км от ПАВЕЦ "Чаира" и на 600 м от смесито на р. Юндолска с р. Яденица.

Хидротехническата система "Яденица" включва: яз."Яденица" с язовирната стена и съоръженията към нея и реверсивен напорен тунел "Яденица". Съгласно работния проект основните характеристики на двата обекта са:

Язовирна стена:

- Тип на стената каменно насипно със стоманобетонов екран.
- Височина на стената 109.15 м
- Общ обем на язовирното езеро 14,2.10⁶ м³
- Полезен обем на язовирното езеро 9,2.10⁶ м³
- Най-високо водно ниво (НВВН) 1261.35
- Най-високо работно водно ниво (НВРВН) 1260.00
- Най-ниско работно водно ниво (ННРВН) 1231.00

Съоръженията към стената са: шахтов преливник, бързоток и енергогасител. Те са оразмерени съгласно Наредба за оразмеряване на язовирни стени и прилежащите им съоръжения (Наредба 13) за висока вълна с обезпеченост 0.01% - 105.65 м³/сек.

Реверсивен напорен тунел Яденица – за връзка между яз."Яденица" и яз."Чаира"

- Дължина на тунела L = 6728 см
- Светъл диаметър D = 7.0 м
- Савачна шахта от страната на яз."Яденица"
- Апаратна камера от страната на яз."Чаира"
- Прозорец към реверсивен напорен тунел с. Яденица и апаратна камера

По решение на ВЕЕС на МОСВ за ОВОС от 1997 г. и 1998 г. са изпълнени:

- Изследване на разпространението на катастрофалната вълна от разрушаване на язовирната стена.
- План за действие при възникване на аварии
- Отделни решения за обектите, които са изградени в периода 1998-2005 г.
- Отвеждане на битово-фекални води на строителни площадки "Яденица" и "Чаира".
- Отвеждане на отпадъчни води от строителството и повърхностни води от строителна площадка „Яденица” – механично утаяване.
- Отвеждане на отпадъчни води от строителството и повърхностни води от строителна площадка "Чаира" – механично утаяване.

За яз."Яденица" в периода на строителство 1999-2005 г. са изпълнени и:

Временни и спомагателни съоръжения:

- Временни пътища – път в тялото на депо "Джаферско дере", път до язовирната стена по долината на р.Яденица, вътрешноплощадкови пътища на строителна площадка "Яденица".
- Временен взривен склад на строителна площадка "Яденица".
- ТМСИ и бетоново стопанство.
- Строителни площадки "Яденица" и "Чаира" – включително захранване с питейна и техническа вода, вътрешноплощадкови ел. проводи 20 kV, телефонни линии за връзка с мрежата на БТК.
- Двойно ел. захранване 20 kV на строителни площадки "Яденица" и "Чаира" от независими източници: подстанции 110 kV "Белово" и "Велинград" и възлова станция 20 kV "Яденица" с телекомуникационно управление.

Постоянни съоръжения

- Експлоатационни пътища на строителни площадки "Яденица" и "Чаира".
- Портал на прозореца към реверсивен напорен тунел "Яденица" на строителна площадка "Чаира" - изкопни и крепежни работи.
- Прозорец към реверсивен напорен тунел "Яденица" и апаратна камера на строителна площадка "Чаира".
- Портал на реверсивен напорен тунел "Яденица" на строителна площадка "Яденица" – изкопни и крепежни работи.

- Изпълнени изкопни и крепежни работи включително подложен бетон по дъното на тунела в реверсивен напорен тунел "Яденица" от направление "Чаира" и направление "Яденица" с обща дължина 1043 м.
- Савачна шахта на реверсивен напорен тунел "Яденица" – изкопни и крепежни работи.
- Укрепваща призма във водохранилището при Яденишкия разлом частично.
- Укрепване на депо "Джаферско дере" – изградена опорна призма.

В периода 2005 – м. юни 2011 г. на двете строителни площадки са извършвани само ремонтно-възстановителни работи за поддържане на вече изградени пътни съоръжения.

Посочените параметри на проекта на язовирна стена "Яденица" и реверсивен напорен тунел "Яденица", извършените строителни работи по временни и спомагателни съоръжения и основни съоръжения в периода 1999 – 2005 г., изминалият период от над 10 - 15 г. след спиране на строителството и 4 години от прекратяване на поддръжката на пътните съоръжения, наличието на водни тела яз."Яденица" BG3MA900R200, яз."Чаира" BG3MA900L204 и яз."Белмекен" BG3MA900L205 определят особеностите в Допълването на Доклада за ОВОС за Проект "Яденица". Необходима е актуализация на състоянието към 2015 г. на ложето на езерото, където е извършена гола сеч, трасетата на ел. проводите, състоянието на системите за водоснабдяване и отвеждане на отпадъчните води, пътищата и строителните площадки.

Проект "Яденица" е в непосредствена близост до 33 BG 0001386 "Яденица" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и се изисква ДОСВ.

Многообразието и специфичните проблеми, свързани с територията, проекта, извършеното строителство и спирането му през 2005 г. в съвкупност определят разработването на Оценката на въздействие върху естествената и антропогенно повлияна околна среда и Оценка за съвместимост при Допълване на ДОВОС за Проект "Яденица" и изготвяне на ДОСВ.

Строителството на обектите от Проект "Яденица" – язовирна стена "Яденица" и реверсивен напорен тунел "Яденица" ще се извършва в антропогенно повлияна среда в резултат на:

- Строителство през 60-те и 70-те години на миналия век на водохващанията на канал "Яденица" на притоци на р. Яденица и в самата река за отвеждане на уловените води съвместно с тези от канал "Чаирски" в язовир "Станкови бараки".
- Строителството на енергогасител и корекция на р. Яденица в близост до площадка използвана за временно строителство (бараки) при изграждане на канал "Яденица".
- Извършено строителство по Проект "Яденица" в периода 1999-2005 г.

От НЕК ЕАД е приключила процедура за възлагане на актуализация на работния проект с промяна на водоплътния елемент – асфалтобетонена диафрагма.

Необходимии площи за осъществяване на Проект "Яденица"

Необходимата площ за изпълнение на всички строително-монтажни работи и експлоатация за Проект "Яденица" включва:

- Строителна площадка "Яденица". Площи, заети от постоянни съоръжения – язовирна стена и съоръжения към нея, водохранилище, укрепваща каменна призма във водохранилището на яз."Яденица" при Яденишкия разлом, корекция на р. Яденица с дължина 600 м след створа на язовирната стена до смесито с р. Юндолска, експлоатационни пътища, Възлова станция 20 kV "Яденица", административна сграда – 486,828 дка.
- Строителна площадка "Яденица". Допълнително необходими земи за ВЛ 20 kV "Ливада бачия" и във връзка с проектни решения от 2004 г. – 67,964 дка.
- Строителна площадка "Чаира". Площи, заети от постоянни съоръжения – експлоатационен път и строителна площадка пред прозореца за достъп до реверсивния тунел. На строителната площадка в периода на строителството се разполагат временни съоръжения като складове, бетоново стопанство и др. за изпълнение на работите по реверсивния напорен тунел и апаратната камера – 4,52 дка.
- Строителна площадка "Чаира". Площи, заети от временни съоръжения – депо "Джаферско дере" за излишни изкопни маси от площадката и реверсивния напорен тунел – 20,500 дка.

С Решение № 119/08.03.1999 г. на Министерски съвет (МС) и при спазване на процедурите по Закона за горите за промяна на предназначението и изключване на гори и земи от ДГФ са предоставени на НЕК ЕАД терени за строителство и в следствие за експлоатация на обекта. Терените са стопанисвани от ТП „ДГС Белово” и Учебно-опитно горско стопанство "Г. Ст. Аврамов" Юндола.

Земите са изцяло в ДГФ в землищата на община Белово (Белово, с. Сестримо) и община Велинград (с. Пашови, с. Юндола).

Във връзка с разработване на технически решения в периода на техническия и работния проект от 2004 г. и ВЛ 20 kV "Ливада бачия" допълнително се засягат терени от ДГФ с площ 68 дка.

Строителството ще се извършва върху терени, които са с промяна на предназначението им, предадено на НЕК ЕАД за периода на експлоатация. Поради това засегнатите земи не се разделят за фаза на строителство и фаза на експлоатация.

Приложение:

- Хидрокомплекс "Белмекен-Сестримо". Развитие на схемата – Карта (Приложение №2)

- Карта на яз."Яденица" с координати и земи в общини Белово и Велинград (Приложение №3)
- Ситуация на водохранилището М 1:5000 (Приложение №4)
- Типове напречни профили на язовирната стена със стоманобетонов екран и с асфалтобетонена диафрагма (Приложение №5)

б) Описание на основните характеристики на производствения процес, например вид и количество на ползваните суровини и материали

Осъществяването на Проект "Яденица" и включването му в схемата на ПАВЕЦ "Чаира" определя двата периода, в които се ползват природни ресурси. Първият е по време на строителство, когато се използват различни суровини и материали за осъществяване на строителните процеси, а вторият е по време на експлоатация, при който с обработване на водите от р. Яденица, акумулирани в яз. "Яденица", се използва вечен и възобновяем природен ресурс – водата за производство на електроенергия.

По време на строителство

Строителството е съсредоточено на две строителни площадки – "Яденица" и "Чаира". На площадка "Яденица" ще се извърши оглед на състоянието и при необходимост ремонт на изпълнените съоръжения от временното и основното строителство. На площадка "Чаира" ще се извърши същата дейност, но в по-малък мащаб поради това, че строителната дейност е свързана само със строителството на реверсивния напорен тунел откъм площадка "Чаира".

Използваните суровини и материали са свързани с основните строителни процеси, които се изпълняват на двете площадки:

- отнемане на хумус;
- изкопни работи – земни и скални;
- насипни работи – трошен камък и изкопни маси;
- крепежни работи;
- кофраж;
- арматура;
- бетон;
- асфалтобетон – в зависимост от избора на типа на стената;
- инжекции;
- монтажни работи;
- биологична рекултивация;
- ландшафтно оформление;
- водоснабдяване;
- канализация;
- електроснабдяване.

В периода до 2004 г. са изпълнени водоснабдяване и канализация за всяка от двете строителни площадки. Необходима е оценка на състоянието и съответствие с действащите нормативни документи. Водите за водоснабдяване са осигурени от канал "Яденица" за задоволяване нуждите на строителните работници и техническото водоснабдяване по време на строителството. Електроснабдяването за двете строителни площадки е изпълнено.

По време на строителство за изпълнение на строителните дейности се използват:

- Изкопи – земни и скални. Скалният насип за язовирната стена и за бетон за реверсивния тунел се добива от „кариери“ в ложето на езерото. Карьерите са на територията на "национален обект" по ЗДС и обект с "национално значение" по ЗУТ, включен в Националния план за инвестиции 2013-2020 г. Те се използват **само** за нуждите на Проект "Яденица" по време на строителство. Карьерите не се разкриват с търговска цел и са с предвидени обеми съобразно заложените в проекта количества за язовирната стена и реверсивния напорен тунел. След завършване на строителството на обекта и заваряване на водохранилището те остават под вода в езерото.
- Строителни материали – кофраж (метален), крепеж (метален), армировка, бетон (пясък, цимент, добавъчен материал от ТМСИ – на обекта), асфалт, метални елементи (парапети, затворни органи, стълби и др.), маркировка, осветление.

При сключване на договор със Строителя ще се уточнят източниците на строителни материали. Те ще бъдат доставяни вероятно от най-близко разположените налични бази (пясък от Ели дере или Бошуля, цимент от Димитровград, стомана от Перник, а за другите строителни материали възможен доставчик са гр. Пазарджик и гр. Пловдив).

Количествата на използваните суровини и материали ще се уточнят в заложената актуализация на проекта.

По време на експлоатация

По време на експлоатация се използват водните обеми акумулирани в яз."Яденица" за производство на електроенергия от ПАВЕЦ "Чаира" и в системата на каскада "Белмекен-Сестримо". Общо обемите води, подадени от р. Яденица към яз. "Белмекен", се оценяват на $13,9 \cdot 10^6 \text{ м}^3$. В този обем са включени и $6,5 \cdot 10^6 \text{ м}^3$ вода, която към настоящия момент се подава по канал "Яденица" от поречието на р. Яденица към изравнител "Станкови бараки". Водите за питейни нужди за експлоатационния персонал ще се преоценят при разработване на ДОВОС.

в) Определяне на вида и количеството на очакваните отпадъци и емисии (замърсяване на води, въздух и почви; шум; вибрации; лъчения – светлинни, топлинни, радиация и др.) в резултат на експлоатацията на инвестиционното предложение

Отпадъци

Генерирането на отпадъци в период на строителство при хидротехническото строителство е съществено в сравнение с периода на експлоатация.

В период на строителство

В периода на строителство на Проект "Яденица" ще се генерират характерни за строителните дейности отпадъци, които са:

- Битови отпадъци – от строителните работници и механизаторите. Конкретно всеки вид отпадък ще се определя в зависимост от това ще се предвиди ли столово хранене.
- Строителни отпадъци – негодни за строителството изкопни маси, метални отпадъци, отпадъци от горското стопанство – дървесна и храстова растителност при повторното изсичане в ложето на водохранилището, смесени строителни отпадъци, дървесен материал от опаковки.
- Опасни отпадъци – ще се генерират в незначителни количества опасни отпадъци от отработени масла от строително-монтажната техника и от транспортните коли, както и строителни материали и суровини, които се класифицират като опасни.

Количествата на тези отпадъци ще се определят при актуализация на работния проект.

В период на експлоатация

В периода на експлоатацията на язовир "Яденица" ще се образуват отпадъци само на експлоатационната площадка "Яденица" (сграда за експлоатационния персонал и производствено-административна сграда). Тези отпадъци ще са генерирани от обслужващия персонал (неопасни битови отпадъци) и при поддържане и ремонт на съоръженията и инфраструктурата, както и при предотвратяване на евентуално възникнали аварийни ситуации. Количеството на тези отпадъци ще бъде незначително и тяхното събиране, съхранение и извозване за следващо обезвреждане ще става съгласно действащото в момента законодателство. При необходимост от извършване на ремонтни работи, при които се генерират отпадъци класифицирани като опасни, те ще се събират и извозват в контейнери с подходящ обем по предварителна заявка от страна на оператора на язовира до лицензираната фирма, с която е сключен договор за тяхното обезвреждане.

Емисии в период на строителство и експлоатация

Атмосферен въздух

По време на строителството се очакват газови емисии от транспортните дейности, свързани с проекта по Републиканската пътна мрежа. Транспортният план за доставка на материали и оборудване и извозване на отпадъци засяга сервитутните територии на участъците от пътищата, използвани от проекта. Те са линеен източник на замърсители, които чрез отработените газове замърсяват атмосферния въздух.

Анализ на допълнителното замърсяване от този вид източник може да се направи след оценка на броя вида и характеристиките на автомобилите за личен и обществен превоз по пътищата за достъп.

Обработени са данните за средно денонощна годишна интензивност на автомобилното движение в преброителни пунктове по основни транспортни пътища за достъп до инвестиционното предложение за прогнозния трафик за 2015г., определена от Институт по пътища и мостове към АПИ¹ – таблица 1:

- първокласен път I-8 (Костенец-Пазарджик) – допълнителни преброителни пунктове (ДПП) 365, 366, 367, 368 и главен преброителен пункт (Г) 19
- третокласен път III-842 (Юндола-Голямо Белово – Белово) - преброителни пунктове ДПП 1880 и 1881

Таблица 1. Интензивност на автомобилния трафик в преброителни пунктове на Транспортния план по доставка за 2015 г.

Участък	ПП	Леки автомобили	Автобуси	Леко товарни	Средно товарни	Тежко товарни	Товарни с ремарке	ОБЩО МПС
I-8	Д-365	2 010	22	692	679	114	213	3 730
	Д-366	2 590	42	889	262	100	208	4 091
	Д-367	4 098	88	1 188	253	119	221	5 967
	Д-368	4 752	59	1 058	812	235	263	7 179
	Г-19	4 397	133	1 225	724	203	669	7 351
III-842	Д-1880	725	3	172	70	15	69	1 054
	Д-1881	1 298	19	229	90	52	84	1 772

Фигура 1. Транспортна инфраструктура и преброителни пунктове на АПИ

¹ Писмо № 53-00-748/25.11.2015 на Институт по пътища и мостове, АПИ до НЕК ЕАД

Транспортните емисии са определени по Технически насоки за изготвяне на националните инвентаризации на емисиите - **ЕМЕР/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2013**², разработена в подкрепа на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP) и директивата на ЕС за националните тавани за емисии (**Directive 2001/81/EC – National emission ceilings for certain atmospheric pollutants**). Тя осигурява експертно ръководство за това как да съставят инвентаризация на емисии в атмосферния въздух. Изданието 2013 замества всички предишни версии.

На тази база са представени резултатите от изчислението на емисиите по Ниво 2 (Tier 2) за основните замърсители от: (а) пътнически автомобили (**NFR**³ код **1.A.3.b.i**), (б) лекотоварни превозни средства под 3.5 тона (**1.A.3.b.ii**), (в) тежкотоварните превозни средства до 32 тона и (г) автобуси (**1.A.3.b.iii**) в точка Транспорт, а именно:

- ✓ Прекурсори на озон – CO, NO_x, NMVOC (неметанови летливи съединения);
- ✓ Парникови газове (CO₂, CH₄, N₂O);
- ✓ Вкисляващи вещества (NH₃, NO_x, SO₂);
- ✓ Фини прахови частици (ФПЧ) – само фракцията ФПЧ_{2.5}, тъй като по-високата фракция ФПЧ_{2.5÷10} е пренебрежимо малка в сажите на изгорелите газове;
- ✓ Канцерогенни съединения;
- ✓ Тежки метали.

Не са включени емисиите от изпарение на горивото (**NFR** код **1.A.3.b.v**), износването на гумите и спирачките (**NFR** код **1.A.3.b.vi**) и от износването на пътната настилка (**NFR** код **1.A.3.b.vii**).

Емисионното натоварване в килограм на 1 километър (kg/km) от трафика по съответните пътни участъци на транспортната мрежа е представено в таблица 2:

Таблица 2. Емисионно натоварването в килограм на 1 километър от съответния пътен участък (kg/km)

ПП	CO	NMVOC	NO _x	N ₂ O	NH ₃	Pb	PM _{2.5}	Ideno Pyrene	B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO ₂	SO ₂	benzene	tCO ₂ eq
365	4.90	0.53	5.37	0.027	0.042	9.51E-06	1.54E-01	2.73E-06	6.81E-06	6.74E-06	2.05E-06	1090.89	0.011	0.016	338.2
368	5.78	0.58	4.59	0.032	0.052	9.37E-06	1.48E-01	2.52E-06	4.44E-06	4.80E-06	2.00E-06	1138.31	0.013	0.017	352.9
367	9.51	0.93	6.44	0.052	0.090	1.43E-05	2.16E-01	3.88E-06	5.87E-06	6.64E-06	3.13E-06	1795.70	0.022	0.028	556.7
368	10.92	1.14	9.17	0.058	0.103	1.81E-05	2.74E-01	5.19E-06	1.07E-05	1.10E-05	4.01E-06	2207.34	0.026	0.034	684.3
19	10.17	1.10	11.20	0.054	0.088	1.96E-05	3.07E-01	5.07E-06	1.17E-05	1.18E-05	3.86E-06	2265.71	0.024	0.033	702.4
1880	1.49	0.15	1.17	0.008	0.014	2.35E-06	3.61E-02	6.38E-07	1.14E-06	1.23E-06	5.04E-07	289.83	0.003	0.005	89.8
1881	2.49	0.25	1.87	0.013	0.024	3.86E-06	5.62E-02	1.04E-06	1.80E-06	1.95E-06	8.27E-07	483.00	0.006	0.008	149.7

Най-натоварен е трафикът по отсечката на републикански път I-8 от Пазарджик до Белово (ДПП 367, ДПП 368 и ГПП 19). Отсечката от Костенец до Белово е по-малко

² Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии

³ **NFR** (Nomenclature for Reporting) – номенклатура за докладване на генериращите емисии процеси, която позволява пълно съвместяване и съответствие между всички национални докладвания по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP); пред Секретариата на Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата (UNFCCC) и пред Европейската агенция за околна среда (EEA).

натоварена (ДПП 365 и ДПП 366), и естествено най-нисък е трафикът по третокласния път III-842 (ДПП 1880 и ДПП 1881), който осъществява връзката с Проект "Яденица".

Общото количество на парникови газове, изразени в килограм СО₂-екв. за 1 километър от съответните пътни участъци са показани в последната колона на таблицата.

В доклада за ОВОС ще бъдат оценени и праховите емисии от строителните дейности при работа с прахообразни вещества и материали.

По време на експлоатация яз."Яденица" не е източник на емисии в атмосферен въздух. Незначително е влиянието при ремонти.

Води

Повърхностни води

По време на строителство замърсяване на водите на р. Яденица и р. Чаирска е възможно с неразтворими частици (повишаване на мътноста) от строителните площадки. На строителна площадка "Яденица" е изградена от периода на строителство система за механично пречистване на строителните и скатовите води чрез утаяване на механични замърсители, от каменни кариери, бетоново стопанство и водоотделяне от пробиването на тунела. Системата за механично пречистване се състои от: събирателна част – отводнителни и дренажни канавки, тръбопроводи от всички площадки (вход тунел, ТМСИ, бетоново стопанство); утайник с мъртъв обем 1100 м³ и дълбочина 3 м. Замърсяване на повърхностните води от утечки на масла и нефтопродукти са възможни при инциденти със строителната механизация и транспортните коли, които се залагат в план за аварии.

Отпадъчни строителни и скатови води на площадка "Чаира" се изпускат в р. Чаирска след механичен утайтел.

Битово-фекалните води от строителна площадка "Яденица" са включени в канализационна мрежа, септична яма и попивен кладенец. На площадка "Чаира" има септична яма и попивен кладенец. Тези системи са обслужвали строителството до 2005 г.

По време на експлоатация няма значими източници за замърсяване на водите на р. Яденица. При експлоатацията се образуват отпадъчни води от обслужващия персонал (битово-фекални), дъждовни и дренажни. Те ще се улавят от изградените на експлоатационните площадки битово-фекална, дъждовна и дренажна канализации и пречистват съгласно подходящо избрана система. Пречистените води ще се изпускат във воден обект при спазване на условията на Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти. Емисии на замърсители от отпадъчните води в повърхностните води и прилежащите им хоризонти, би могло да се наблюдава само при извънредни ситуации, когато са създадени условия за нарушаване на режима на експлоатация на избраната системата за събиране и третиране на отпадъчните води на територията на експлоатационната площадка "Яденица".

Основното в този период е нарушението на режима на оттока на реката, което може да има влияние върху качеството на водите.

При направена проверка по чл.4а от Наредбата за ОВОС съгласно писмо изх.№ КД-04-2544/04.08.2014 г. на Директора на БД "Източнобеломорски район" се констатира, че ИП е допустимо от гледна точка на постигане на целите за опазване на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите (Раздел 7 на ПУРБ на "Източнобеломорски район") като няма предвидени забрани за дейностите на ИП.

Подземни води

По време на строителството замърсяването на подземните води е възможно след замърсяване на повърхностните води и почвите на двете строителни площадки при инциденти, които трябва да се ликвидират възможно най-бързо.

По време на експлоатация на яз."Яденица" няма източници на замърсяване на подземните води.

По отношение на подземните води водещи са резултатите от инженерно-геоложките и хидрогеоложките изследвания.

Почви

По време на строителство трайно и временно унищожените почви са незначителни по размер. Емисиите в атмосферния въздух с отлагане върху земи и почви са два вида:

- прах – емисии от неорганизиран източници при строителните работи (изкопно насипни – кариери, язовирна стена);
- газови емисии – от работата на строителната механизация и транспортните коли.

Двата вида емисии са локализиран в обсега на строителните площадки и са с ограничен времеви интервал (в светлата част на денонощието).

По време на експлоатация яз."Яденица" не е източник на замърсяване на почвите.

Вредни физични фактори

Шум

По време на строителство

Проект "Яденица" включва два основни обекта и съоръженията към тях – язовир "Яденица" и реверсивен напорен тунел за връзка с язовир "Чаира". Изграждането им се извършва на две строителни площадки, отстоящи на около 7 км една от друга. До 2005 г. е завършено строителството на всички временни и спомагателни съоръжения, както и на част от постоянните. Предстои изграждане на язовирната стена на язовир "Яденица" и доизграждане на реверсивния напорен тунел и съоръженията към тях.

Източник на шум в околната среда през този етап е строително-монтажната и транспортна техника, за извършване на различните видове работи (изкопни, насипни, кофражни, армировъчни, бетонови, асфалтови, монтажни, заваръчни, пробивно-взривни, транспортни и други).

Транспортът е външен и вътрешен. На площадка "Яденица" външният е за доставка на строителни материали (пясък и цимент, асфалт). Въздействието е върху жилищните терени на с. Голямо Белово и гр. Белово. Вътрешният транспорт е за скален материал от кариерите и тунела до язовирната стена, ТМСИ и временни депонии и до Яденишкия разлом; бетон от бетонов възел до обектите. Няма зони с нормиран шумов режим.

На площадка "Чаира" външният транспорт е за доставка на пясък и цимент и минава до жилищни сгради на с. Сестримо. Вътрешният транспорт е за транспорт на изкопи от тунела до депо "Джаферска дере". Трасето преминава до вилна зона "Чаира". Чаира е курортна местност с решение на МС (ДВ бр.51/1963 г.).

По време на експлоатация

По време на експлоатация на яз."Яденица" няма източници на шум.

Вибрации

По време на строителство вибрациите са фактор на работната среда при работа със строителната механизация и транспортните коли. Транспортните коли, които преминават през с. Г. Белово, поради близостта и възрастта на жилищния фонд оказват влияние върху него.

По време на експлоатация яз."Яденица" не е източник на вибрации.

Лъчения

По време на строителство осветените строителни площадки са източник на светлинни лъчения.

По време на експлоатация осветлението на короната на язовирната стена, административната и стопанската сграда са източник на светлинни лъчения.

Строителството и експлоатацията на яз."Яденица" не са източник на друг вид лъчения.

2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

За Проект "Яденица" има приет от МОСВ Предварителен доклад за ОВОС (1997 г.) при изготвен Предварителен проект за обекта и Окончателен доклад за ОВОС (1998 г.) при изготвен Технически проект. Въз основа на Техническия проект е разработен Пълен работен проект за язовирна стена "Яденица" при приет тип каменно-насипна язовирна стена със стоманобетонов экран. Успоредно с настоящата процедура

по ОВОС се провежда и процедура за актуализация на работния проект с разработване на каменно-насипна язовирна стена с асфалтобетонена диафрагма.

Алтернативните решения за осъществяване на ИП за Проект "Яденица" са разглеждани подробно и в ОВОС от 1997 г. и в ОВОС от 1998 г.

Алтернативи по местоположение

В настоящия доклад за ОВОС, който е "Допълване на ОВОС за Проект "Яденица", алтернативи за местоположение на язовирната стена и водохранилището няма да бъдат разглеждани поради:

- Местоположението на язовирната стена на р. Яденица е предложено през 1990 г. Проучвани са четири възможности за изграждане на водохранилище за допълване на обема на яз."Чаира". Долината на р. Яденица предлага най-добри възможности. Предварителният проект и Предварителният ДОВОС, както и Техническият проект и Окончателният ДОВОС подкрепят избора на местоположението на яз."Яденица". Строителството на яз."Яденица" и реверсивния напорен тунел, извършено в периода 1998-2005 г., е на утвърдената площадка на р. Яденица. Към 2015 г. е изпълнена основната част от временното строителство и е започнато строителство на основните съоръжения.
- Алтернативите за тип на язовирната стена са проучени в Предварителния проект. Те включват: бетонови язовирни стени (масивна гравитачна, бетонова гравитачна от валиран бетон, дъгова от валиран бетон); насипни язовирни стени (каменно-насипна със стоманобетонов екран (СБЕ) в два варианта на свързване на екрана със скалната основа, каменно-насипна с асфалтобетонена диафрагма (АБД).

Створът, избран за яз. "Яденица", позволява изграждане както на бетонова, така и на каменно-насипна язовирна стена. Всички типове язовирни стени са сравнени по: основни количества на отделните видове работи, полезен обем на язовирното езеро, обща стойност на язовирната стена включително съоръженията, обобщаващ показател – капиталовложение за 1 м³ полезен обем (лв/м³), специфична технология и необходима механизация, срок на изграждане, поведение на язовирната стена при бързи колебания на водните нива, ангажирани площи, сеизмичен риск.

При комплексната оценка бетоновите язовирни стени отпадат и се разглеждат каменно-насипна със СБЕ и каменно-насипна с АБД. В техническия проект в съответствие с Решение по ОВОС по Предварителния ДОВОС са изпълнени: пълен обем геоложки проучвания, микросеизмични проучвания, статически и филтрационни изследвания съгласно изискванията за съоръжение I клас.

Изготвен е работен проект за каменно-насипна язовирна стена със стоманобетонов екран.

Допълнително са проведени:

- Изследвано е придвижване и разпластяване на катастрофалната вълна породена от разрушаване на язовирната стена – м. април 2000 г.
- Разработен е Аварийен план – м. октомври 2000 г.

Възложителят към настоящия момент провежда процедура за актуализация на работния проект с промяна на водоплътния елемент на стената с асфалтобетонова диафрагма.

В ДОВОС ще се разглеждат: Алтернативи за типа на противофилтрационния (водоплътен) елемент на каменно-насипната язовирна стена.

Нулева алтернатива

При изпълнения обем на строителните дейности – временни и спомагателни съоръжения и постоянни съоръжения, нулевата алтернатива е свързана със сегашното състояние на площадки "Яденица" и "Чаира", изпълненото строителство на тях, спиране на по-нататъшно развитие на проекта и ликвидация на извършените дейности на двете площадки с всички последствия от това (както икономически, така и по околна среда). Нулевата алтернатива ще бъде разгледана в ДОВОС.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ПРОГНОЗА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Настоящото състояние на околната среда ще бъде в основата на оценката на компонентите и факторите на околната среда. То ще бъде изяснено въз основа на проучване на литературни източници, проектни решения, преглед на наличната информация в различни институции, които имат отношение към територията обект на изследване, полеви проучвания от страна на екипа за ОВОС в зоната на въздействие на ИП за Проект "Яденица". Спецификата на "Допълване на Доклада за ОВОС за Проект "Яденица" се състои и в проучване и анализ на налична допълнителна информация след 1998 г. за всеки един от компонентите и факторите на околната среда – от мониторингова дейност, от нови изследвания, от дейности, които провеждат различни институции в обхвата на засегнатата територия, както и развитие на други дейности от страна на общините и кметствата в района. Състоянието на околната среда ще е пряко свързано и с изпълненото строителство. Оценката ще бъде направена с оглед на настъпили промени в средата включително нейното влошаване или съхраняване след антропогенното въздействие до 2005 г.

В ОВОС ще се разглежда и подложи на анализ не само пряко засегнатата от ИП територия, но и всички дейности, свързани с Проект "Яденица", които по някакъв начин оказват влияние както като обхват на въздействие, така и по време и продължителност и водят до значителна степен на въздействие, в резултат и от ИП.

С особено внимание ще се разглежда и качеството на приемника на въздействие (рецептора). Ще се извърши комплексна оценка на чувствителността на приемника (рецептора) за всеки компонент и фактор като се използват съответни критерии, които

дават възможност да се отчете поведението му от възникването на въздействието до възможност за възстановяване.

В ОВОС ще се разглеждат всички фази за развитие на ИП: строителство, въвеждане в експлоатация и експлоатация на Проект "Яденица". Поради две специфични качества на хидротехническите обекти "ремонтпригодност" и "дълговечност" не се разглежда фаза на закриване и ликвидация. Нормалният срок на експлоатация на язовирите е 70-100 г., но поради тяхната "ремонтпригодност" те могат да се експлоатират в много по-дълъг период.

Въз основа на наличната информация за територията обект на въздействие от Проект "Яденица" ще се оценят и възможните кумулативни въздействия.

В ОВОС ще се отчетат и направените предложения в процеса на проведените консултации с компетентните органи, засегнатите и заинтересованите страни.

Приложение: Протоколи от проведените консултации (Приложение 7)

Ще се анализира и възможният риск за околната среда.

Въз основа на идентифицираните въздействия от Проект "Яденица" ще се извърши и оценка на влиянието на ИП върху здравето на работниците (работната среда) и населението.

Въз основа на прогнозните оценки за въздействие на Проект "Яденица" върху компонентите и факторите на околната среда и здравето и комфорта на живот на населението ще бъдат предложени мерки за ограничаване, предотвратяване и по възможност прекратяване и/или компенсирание на отрицателните въздействия.

Неделима част от ДОВОС е и ДОСВ.

3.1. Атмосферен въздух

Климат

В климатично отношение инвестиционното предложение попада в Планинския климатичен район на Преходно континенталната климатична подобласт.

Топлинните условия в този район се определят главно от надморската височина. През най-студения месец на годината температурата на въздуха спада под минус 6-8°C, като в отделни години температурите през зимните месеци могат да се задържат и по-ниски. Тук само 4-5 месеца от годината имат положителни средни температури. Въпреки голямата надморска височина морфографските характеристики на терена са такива, че не благоприятстват формирането на много ниски минимални температури, каквито се наблюдават в пониженията.

През зимата има устойчиви отрицателни температури, което заедно с относително обилните валежи способства за формирането на устойчива снежна покривка, която се задържа до около 200-250 дни в годината. Поради преходно-континенталния характер на климата в района сезонните суми на валежите са силно изравнени. Амплитудата

между тях не надхвърля 5-6. Силното намаление на средната годишна амплитуда на валежите се дължи както на относителното увеличаване на зимните валежи поради близостта на района до Средиземноморската фронтална зона, така и на относителното намаляване на летните валежи. Последният ефект се дължи на местоположението на района спрямо западните и северозападни нахлувания. При тези нахлувания валежите падат основно по северните склонове на Стара планина, докато в района на Рила и Родопите те са значително по-малки.

В резултат от реализацията на инвестиционното предложение ще се промени характера на подложната повърхност, която е един от основните климатообразуващи фактори. Това ще доведе до известни изменения на микроклимата в рамките на инвестиционното предложение, които ще бъдат обект на оценка в ОВОС, както и възможност за изменение на локалните климатични условия в прилежащата територия.

Качество на атмосферния въздух

Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) извършва оценка на качеството на атмосферния въздух върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ).

ИП е на територията на 2 общини – Белово и Велинград.

Община Белово

По данни на ИАОС/МОСВ зоната на ИП (т.4 от чл.30(1), Наредба № 7) не попада в "райони, в които нивата на един или няколко замърсителя са между съответните горни и долни оценъчни прагове", поради което в община Белово няма пунктове за постоянен мониторинг на атмосферните замърсители, както и няма извършени допълнителни измервания по утвърдения график от мобилните автоматични станции (МАС) за оценка на качеството на атмосферния въздух на територията на община Белово през последните 5 години.

Община Белово е определена като район в индустриален упадък и изостанал планински район, затова в Общинския план за развитие е акцентирано и на съответни мерки за решаване на проблемите. Основните производства са свързани с каскадата "Белмекен – Сестримо", завода за хартия "Белана" и Завода за импрегниране на траверси.

Община Велинград

Извършените през предходни години замервания на атмосферния въздух от РИОСВ – Пазарджик са показали наличие на локално замърсяване с фенол (до 2 пъти ПДК) в жилищната част – пункта в уч. "В. Левски" и в промишлената зона – до "Юндола-91" ЕООД по показателите нетоксичен прах (от 1 до 3.6 пъти над ПДК) и фенол (от 1.2 до 3.3 пъти над ПДК). Източници на замърсяването са предприятията "Кристал" АД и "Юндола-91" ЕООД. Поради преустановяване на производствената дейност, понастоящем няма замърсяване с фенол, а замърсяването с прах е силно ограничено.

Дървопреработвателните предприятия в двете общини са другите производствени източници на замърсяване на атмосферния въздух предимно по показател нетоксичен прах. Замърсяването има локален характер, в границите на работните площадки и не оказва влияние върху качеството на въздуха в района на ИП.

Като цяло, нивата на замърсяване на околната среда (емисиите и концентрациите) в община Белово, община Велинград и в района на язовир "Яденица" са под средните стойности на определен стандарт за замърсяване в България и може да се класифицира като район с *ненакърнена околна среда*.

В ОВОС ще се изготви прогноза за възможните въздействия по време на строителство от строителната механизация, транспортните коли, взривните работи. Ще се оцени влиянието на транспорта през с. Г. Белово разположено около трасето на път Белово-Г. Белово-Юндола. По време на експлоатация яз."Яденица" не оказва влияние върху качеството на атмосферния въздух. При ремонтни работи въздействието е незначително.

3.2. Води

Повърхностни води

Съществуващо състояние

Язовир "Яденица" се захранва с вода от повърхностните водни тела: **водно тяло р. Яденица, водно тяло язовир "Чаира" и водно тяло язовир "Белмекен"**.

Водно тяло **р. Яденица** (естествено водно тяло) акумулира повърхностни и подпочвени води от своя собствен водосборен район, разположен над бъдещия язовир "Яденица". Тези води чрез свободно движение в естественото речно легло ще постъпват в язовирното езеро на проектирания за изграждане язовир "Яденица".

Водно тяло **язовир "Чаира"** (силно модифицирано водно тяло) – акумулира повърхностни и подпочвени води от част от своя собствен водосборен район, разположен над изградения през 1992 г. язовир "Чаира".

Водно тяло **язовир "Белмекен"** (силно модифицирано водно тяло) – акумулира води, доставени чрез система от събирателни деривации. Също така акумулира и малък обем повърхностни и подпочвени води от своя собствен водосборен район, разположен по скатове около язовирното езеро.

Съгласно План за управление на речните басейни 2009-2015 г. на Басейнова дирекция за управление на водите "Източнореломорски район" състоянието на тези водни тела е определено както следва:

Таблица 3. Екологичен статус/потенциал на повърхностни ВТ в басейна на р. Марица

№	Код	Водно тяло	Тип	СМВТ	Общо	ХМ	Б	ФХ
1.	BG3MA900L204	язовир „Чаира“	TL32	да	много добро	много добро	–	много добро
2.	BG3MA900L205	язовир „Белмекен“	TL32	да	добро	добро	много добро	много добро

3.	BG3MA900R200	река Яденица	TR30		умерено	много добро	умерено	–
----	--------------	--------------	------	--	---------	-------------	---------	---

Таблица 4. Обобщено състояние на водните тела в басейна на р. Марица

№	Код	Водно тяло	Тип	Екологично състояние	Химично състояние	Общо състояние	Пояснение
1.	BG3MA900L204	язовир Чаира	TL32	много добро	много добро	много добро	
2.	BG3MA900L205	язовир Белмекен	TL32	добро	много добро	много добро	
3.	BG3MA900R200	река Яденица	TR30	умерено	много добро	–	умерено

Прогноза на въздействието върху водните тела

С Проекта "Яденица" се предвижда модифициране на естествено водно тяло *р. Яденица*.

Модификацията на водно тяло *р. Яденица* ще бъде в резултат от изграждането на следните съоръжения:

- *Язовирна стена* – каменно-насипна с подходящ водоплътен елемент;
- *Съоръжения към язовирната стена*;
- *Реверсивен напорен тунел (за връзка с язовир "Чаира")*;
- *Съоръжения към реверсивния тунел*;
- *Корекция на р. Яденица в участък с дължина 600 м.*

В резултат на изградените съоръжения, в долината на р. Яденица ще се формира водохранилище с дължина 1,9 км по естественото речно корито на реката с общ обем $14,2 \cdot 10^6 \text{ м}^3$, от които полезен обем $9,2 \cdot 10^6 \text{ м}^3$.

Модификацията на водно тяло *язовир "Чаира"* е в резултат на осъществяването на връзка с водно тяло *р. Яденица* чрез изграждането на Реверсивния напорен тунел. Заустването на тунела във водохранилището на язовир "Чаира" е изпълнено при неговото строителство през 1992 г. По тази причина при реализацията на Проект "Яденица" няма да бъдат изпълнявани строителни работи в обхвата на водно тяло *язовир "Чаира"*.

Отпадъчни води

Към момента на изготвяне на Заданието за обхват и съдържание на Допълнението на Доклада за ОВОС на инвестиционното предложение, отвеждането на отпадъчни води от строителните площадки се извършва по реализираните проекти за строителството от периода 1998-2005 г. За отделните площадки отвеждането е както следва:

Строителна площадка "Яденица":

- ✓ Битово-фекални води – чрез изградена на строителната площадка канализационна мрежа, септична яма и попивен кладенец.
- ✓ Отпадъчни води от строителството и повърхностни води от строителната площадка – в р. Яденица след механично пречистване.

На строителната площадка е изградена система за механично пречистване на строителните води чрез утаяване на механичните замърсители при експлоатацията на кариерите, бетоново стопанство, ТМСИ и технологичното водоотделяне от пробиването на тунела.

Системата за механично пречистване на строителните води условно може да се раздели на:

- Събирателна част.
- Участък от дере "Вход тунел".
- Утаител.

Строителна площадка "Чаира":

- Битово-фекални води – септична яма и попивен кладенец.
- Отпадъчни води от строителството и повърхностни води от строителната площадка – в корекция на р. Чаирска след механично утаяване.

За р. Яденица са извършени хидроложки изследвания, при което има информация до 1997 г. С актуализация на работния проект ще се актуализира и хидроложката информация, която ще бъде използвана в ОВОС за определяне на минимално допустимия отток в периода на експлоатация на язовира.

Основното въздействие върху р. Яденица е свързано с промяна на режима на оттока поради изграждането на язовирна стена "Яденица". Определеният размер на минимално допустимия отток в реката към 1987 г. изисква актуализация и с оглед протичането на р. Яденица в ЗЗ BG 0001386 "Яденица" и нейната значимост за зоната.

При експлоатацията на язовир "Яденица" не се очаква въздействие върху качествата на водите на водни тела язовир "Яденица", язовир "Белмекен" и язовир "Чаира". При строителството би могло да се очаква известна промяна на качествата на повърхностно водно тяло р. Яденица по време на изграждане на корекцията на р. Яденица след смесването с р. Юндолска. След това се очаква качествените показатели на р. Яденица до вливането ѝ в река Марица да се запазят непроменени, тъй като не се очаква заустването на отпадъчни води от обекта.

Подземни води

За Проект "Яденица" са извършени подробни хидрогеоложки проучвания.

По време на строителството на обекта не се очаква замърсяване на подземните води поради предприетите мерки в периода на строителство 1998-2005 г. В този период не са регистрирани утечки и разливи в р. Яденица и върху почвите, с което не е отчетена опасност от замърсяване на подземните води.

По време на експлоатация е необходимо да се оценят инженерно-геоложките характеристики на Яденишкия разлом, за да се предвидят необходимите мерки. Възможна филтрация на води от Яденишкия разлом към други водосборни области ще бъде разгледана в ОВОС.

Реверсивният напорен тунел "Яденица" не оказва дрениращо въздействие в НП "Рила" поради:

- ✓ По време на строителство се изпълнява крепежна стоманобетонена конструкция от анкери и пръскан бетон като общият дебит на дрениралите води е изчислен на 60 л/сек за дължина на тунела 6728 м.
- ✓ По време на експлоатация в тунела ще има изпълнена водоплътна стоманобетонена облицовка.

По време на експлоатация не се очаква замърсяване на подземните води поради качеството на водите в яз."Яденица".

3.3. Почви

Почвите на територията на водохранилище "Яденица" са от типа кафяви горски (светли и преходни). Хумусният слой е изключително беден, но в заливаемата площ по време на строителство към 2005 г. е предвидено депо за хумус. При изсичането на горите по време на строителството (1998-2005 г.) хумусът е само на отделни места и то в много тънък слой, което го прави и труден за отнемане.

Почвите, разположени върху стръмните скатове на р. Яденица, са с високо съдържание на скални късове с различна големина с непостоянна и като цяло малка мощност и наличие на повърхността на значителни по площ петна с оголени скали.

Трайно засегнатите земи и в заливаемата от водохранилището зона са изцяло ДГФ и са с площ от 537,31 дка. Те са с извършена промяна на предназначението и изключване от ДГФ и са предоставени на НЕК ЕАД. Във връзка с технически решения от 2004 г. и ВЛ 20 kV "Ливада бачия" допълнително се засягат терени от ДГФ в размер на 68 дка. Горският фонд е на територията на ТП „ДГС Белово” и Учебно-опитно горско стопанство "Г. Ст. Аврамов" Юндола. (Известна разлика в площите е резултат от цифровизацията. До завършване на ДОВОС ще бъдат уточнени.).

По време на строителство до 2005 г. не е имало случаи на замърсяване на почвите. При възобновяване на строителството ще се спазват същите технологии. При евентуални утечки и аварии ще се извършва дезактивация.

По време на експлоатация земите от ДГФ са трайно отнети и остават в заливаемата зона.

3.4. Земни недра и природни богатства (геоложка основа)

В резултат на изпълнението на техническия проект на язовирна стена "Яденица" и реверсивен напорен тунел "Яденица" са извършени подробни геоложки проучвания, които представят геоложкия строеж включително в зоната на водохранилището – стратиграфия, тектоника, сеизмична характеристика на района. В периода до строителството е уточнено, че на територията няма наличие на полезни изкопаеми.

В района на язовир Яденица се разкриват магмените скали от формирания през втората фаза на Рило-Западнородопския батолит. Представени са от биотитови гранити, в които са внедрени множество разнообразни по състав дайки.

В периферията на язовира в долината на река Яденица се разкрива Яденишката дислокация.

По време на строителство

Наличието на Яденишкия разлом предполага известни проблеми при изграждането на язовира, поради което е необходимо да бъдат проведени много задълбочени инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания.

Рискови процеси които могат да възникнат в района на язовира са срутищните процеси, които следствие на изветрянето на скалите могат да преградят част от долината на реката.

Друг рисков фактор са сипеите. Натрупаният обломъчен материал под стръмните склонове на Славов връх и долинните склонове на река Яденица при интензивни валежи образуват сипеи, които заедно със срутищата създават условия за преграждане на част от речната долина.

Изветрянето на скалите, следствие физичните, химичните, биогенните и климатични фактори, има неблагоприятен ефект. Склоновете намаляват своята устойчивост и се активират гравитационните процеси.

По време на експлоатация

При изпълнение на строителството има изготвени ексекутивни профили. Те ще бъдат подробно анализирани в ОВОС с оглед на наличието на Яденишкия разлом, срутища, сипеи, изветряване на скалите.

По време на строителство въздействията върху геоложката основа в района на язовирната стена са ограничени на площта под стената. Основни са въздействията при изграждане на реверсивния напорен тунел.

По време на експлоатация въздействията на Проект "Яденица" са върху територията на водохранилището и по трасето на реверсивния напорен тунел. Основното въздействие е свързано с режима на пълнене и празнене на язовира върху срутищни и свлачищни участъци и Яденишкия разлом.

3.5. Отпадъци

В момента на строителните площадки "Яденица" и "Чаира", включително захранване с питейна и техническа вода, вътрешноплощадкови ел. проводи 20 kV, телефонни линии за връзка с мрежата на БТК, няма отпадъци. Само на депо "Джаферско дере" е установено нерегламентирано изхвърляне на отпадъци с неустановен произход от неизвестен източник. Депо "Джаферско дере", на която ще се извозват излишните маси при прокопаване на реверсивния тунел от страна на площадка "Чаира", след изграждането на ПАВЕЦ "Чаира" е обрасла с дървесно-храстова растителност.

Отпадъците генерирани вследствие на осъществяването на инвестиционното предложение могат да се разглеждат като получени в два етапа:

- По време на строителството.
- По време на експлоатацията

При строителството на обекта част от образуваните отпадъци ще се оползотворяват максимално (предимно изкопни земни и скални маси), друга част (изкопани земни маси на строителна площадка "Чаира") ще се депонират трайно на депо "Джаферско дере", след което тя ще се рекултивира. Останалите отпадъци ще се събират, съхраняват по подходящ начин и извозват от обекта и обезвреждат.

В Допълване на Доклада за ОВОС на инвестиционното предложение ще бъдат определени отпадъците, които се генерират по време на строителството и експлоатацията на Проект "Яденица" за Увеличение на обема на долния изравнител на ПАВЕЦ "Чаира" чрез изграждане на яз."Яденица" и реверсивен напорен тунел за връзка с язовир "Чаира" (битови, производствени, строителни и опасни отпадъци). Ще бъдат определени видът, характерът и при възможност и количеството на генерираните отпадъци. Тяхната класификация ще бъде направена съгласно Приложение № 1 към чл.5, ал.1 и чл.6, ал.1, т.1 от Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците (обн., ДВ бр. 66 от 08.08.2014 г.). Ще бъдат разгледани начините за събиране, транспортиране, съхранение, обезвреждане, преработване, рециклиране на генерираните отпадъци.

3.6. Опасни вещества

На територията, на която ще се осъществи инвестиционното предложение, не са установени в близост промишлени зони и складове за съхранение на опасни вещества и пестициди. По време на строителството на обекта до 2005 г. е използван склад за взривни вещества. Същият е със съответни съгласно законовите изисквания разрешителни документи. В момента складът не се използва. Ще бъде възстановен след началото на възобновяване на строителството.

В ДОВОС ще се включат всички необходими мерки относно използвани в строителството и генерирани в резултат на пътния трафик опасни вещества и ще бъде оценено тяхното влияние върху пряко засегнатите компоненти. Ще се оцени и

въздействието върху човешкото здраве с оглед на тяхната проява по време, продължителност, обхват и кумулативно въздействие. Може да се предполага, че то ще бъде ограничено. В ДОВОС ще бъде дадена класификация на опасните вещества съгласно нормативните документи като ще се определи и токсикологичната им характеристика.

По време на експлоатация на яз."Яденица" няма опасни вещества.

3.7. Вредни физични фактори

Шум

Проект "Яденица" включва два основни обекта – язовир "Яденица" и реверсивен напорен тунел за връзка с язовир "Чаира", разположени в източната част на Рила планина. Изграждането им се извършва на две строителни площадки, отстоящи на около 7 км една от друга. Достъпът до площадка "Яденица" е по изграден асфалтов път, по левия бряг на р. Яденица – отклонение от съществуващия републикански път III-842 – м. Юндола – с. Голямо Белово – гр. Белово. Транспортната връзка на площадка "Чаира" с РПМ (път I-8) е по изградена асфалтова пътна отсечка – отклонение от съществуващия общински път с. Сестримо – м. Чаира – яз. "Белмекен".

Понастоящем, на територията на двата обекта няма източници на шум в околната среда. Шумовият фон е естественият природен фон на средата. За съседните терени – земи от ДГФ, няма изисквания по отношение на шума.

В района на двете строителни площадки се намират територии и зони с нормиран шумов режим – жилищни територии на населени места и курортни зони, отстоящи на различни разстояния от границите им: площадка "Яденица" – с. Голямо Белово, гр. Белово, площадка "Чаира" – с. Сестримо, курортна местност "Чаира" и вилна зона (северно от яз."Чаира").

Вибрации

Понастоящем на териториите на бъдещите обекти няма източници на вибрации в околната среда.

Вредни лъчения

Към настоящия момент на територията в зоната на въздействие от яз."Яденица" няма източници на вредни лъчения.

Очакваните въздействия, които ще бъдат разгледани в ДОВОС, са:

По време на строителството

В Доклада по ОВОС ще бъдат дадени нивата на шума, излъчвани от основните използвани машини и съоръжения, както и очакваното еквивалентно ниво на шума, в близост до работещата техника. Не се очаква шумово въздействие от техниката, работеща на строителните площадки, върху територии и зони с нормиран шумов

режим, поради големите им отстояния и насечения планински релеф, ограничаващ разпространението на шума в околната среда.

Ще бъде разгледан като източник на шум и товарният транспорт, обслужващ строителната дейност, за доставяне на необходимите материали и оборудване, и за извозване на отпадъци. Въз основа на информация от Възложителя за очакваната интензивност на товарния транспорт, ще бъде определена очакваната шумова емисия от различните видове транспорт – вътрешен и външен, обслужващи строителната дейност на двете площадки:

Площадка "Яденица"

Външен транспорт – за доставяне на пясък и цимент (за производство на бетон) и на асфалт за язовирната стена в зависимост от водоплътния елемент на стената, както и за извозване на дървесината при обезлесяване на площадката и на отпадъци. Очаква се шумово въздействие от този транспорт върху прилежащите до трасето му на движение жилищни терени на с. Голямо Белово и гр. Белово.

Вътрешен транспорт – за превозване на скален материал от кариерата и тунела до язовирната стена, до ската в зоната на Яденишки разлом, до ТМСИ, до временни депонии; за превозване на бетон от бетоновия възел до обектите. Движението на товарните автомобили е в границите на площадката и излъчваният от тях шум е със силно изразено локално въздействие върху околната среда, поради насечения планински релеф. Не се очаква въздействие върху територии и зони с нормиран шумов режим, поради големите им отстояния.

Площадка "Чаира"

Външен транспорт – за доставяне на пясък и цимент (за производство на пръскан бетон). Очаква се шумово въздействие от този транспорт върху близки до трасето му на движение жилищни терени на с. Сестримо.

Вътрешен транспорт – за превозване на бетон от бетоновия възел до обекта (тунела), за превозване на скален материал от тунела до депо "Джаферско дере". Очаква се шумово въздействие от последния върху близката до трасето му на движение вилна зона.

В ДОВОС ще бъде направена оценка на очакваното шумово въздействие от товарния транспорт, при преминаване през или покрай територии и зони с нормиран шумов режим, в съответствие с граничните стойности на нивата на шума, регламентирани в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението, МЗ, МОСВ, 2006 г. Ще бъде направена и оценка на очакваното влияние на външния товарен транспорт, обслужващ строителството на обекта, върху шумовите характеристики на транспортните потоци по път III-842 и път I-8 (кумулятивен ефект).

По време на експлоатацията

Експлоатацията на Проект "Яденица" (язовир "Яденица" и реверсивен напорен тунел) не е свързана с излъчване на шум в околната среда.

Вибрации

Строителната техника не е източник на вибрации в околната среда. Вибрациите са фактор на работната среда, при работа с определени машини и съоръжения. Движението на товарния транспорт, обслужващ строителството, е по пътища от РПМ, общински и технологични пътища, конструктивно съобразени с категорията на тежкотоварните автомобили и очакваното натоварване (интензивност). Експлоатацията на Проект "Яденица" не е свързана с излъчване на вибрации в околната среда.

Вредни лъчения

При строителството и експлоатацията на яз."Яденица" единствени са светлинните лъчения – по време на строителство от осветените площадки, а по време на експлоатация – от осветлението по короната на язовирната стена и административната и стопанската сграда.

Светлинните лъчения са с локално влияние.

3.8. Растителен свят

Проектираният язовир "Яденица" е разположен в Източната част на Рила, на около 25 км от гр. Белово и около 6 км от местността "Юндола" по пътя "Белово-Юндола". Язовирът отстои на около 7 км от съществуващата ПАВЕЦ "Чаира". Створът на язовирната стена е разположен на река Яденица на около 600 м над смесването с река Юндолска.

Според геоботаническото райониране на България районът се отнася към Илирийска (Балканска) провинция на Европейската широколистна горска област, Рилски окръг, Източнорилски район. Районът се характеризира с добре развита иглолистна растителност от бял бор (*Pinus sylvestris*), смърч (*Picea abies*) и ела (*Abies alba*) и по-ограничено масиви от бук (*Fagus sylvatica*).

По-ниско се срещат сравнително добре развити горунови и смесени гори на горун (*Quercus delechampii*) и габър (*Carpinus betulus*), а още по-ниско ксеротермни гори от благуна (*Q. delechampii*) и цер (*Q. cerris*).

Всички засегнати терени са земи и гори от горски фонд, предоставени на НЕК ЕАД с Решение № 119 от 08.03.1999 г. на Министерски съвет и други процедури по Закона за горите за промяна на предназначението и изключване на гори и земи от ДГФ.

Реализацията на Проект "Яденица" започва през 1998 г. и продължава до 2005 г. През 1999 г. е извършена гола сеч на язовирното езеро и площите, заети от съоръженията.

Необходимата площ за изпълнение на всички строително-монтажни работи за Проект "Яденица" се оценяват кръгло на 582 дка.

С актуализацията на проекта допълнителните необходими земи са в размер на 68 дка и са само от Държавния горски фонд.

Състояние на растителността преди извършената гола сеч на язовирното езеро и площите, заети от съоръженията през 1999 г.

Съгласно действащия в периода на разработването на ОВОС Лесоустройствен проект, засегнатите от Проект "Яденица" гори попадат в категория "Гори със стопанско предназначение" (371.18 дка) и "Гори със специално предназначение" – "Курортни гори" (51.81 дка).

Горските екосистеми са формирани от:

Формация на белия бор (Pineta sylvestris)

По отношение водния фактор формацията заема междинно положение между мезофитния и ксерофитния екологичен тип. Екотопите ѝ представляват склонове с различен наклон и предимно слънчеви изложения. В съобществата със смесени дървостои като субдоминанти най-често участва смърчът (*Picea abies*). Има добре развита приземна/подлес покривка от тревна растителност и храсти.

Формация на смърча (Piceeta abies)

Отнася се към мезофитния екологичен тип. Съобществата ѝ обитават склонове, понижения и заравнености, главно със северно и производно на него изложение. В съобществата със смесени дървостои като субдоминанти участват белия бор (*Pinus sylvestris*), трепетлика (*Populus tremula*) и обикновения бук (*Fagus sylvatica*).

Формация на елата (Abieta albae)

Отнася се към мезофитния екологичен тип. Екотопите на съобществата ѝ представляват понижения в склоновете, падини и долове, главно със северно и производно на него изложение. В съобществата със смесени дървостои като субдоминанти най-често участват смърча (*Picea abies*), белия бор (*Pinus sylvestris*) и обикновения бук (*Fagus sylvatica*).

Формация на бука (Fageta sylvaticae)

Принадлежи към мезофитния екологичен тип. Екотопите ѝ представляват терени с различен наклон и геоложка основа. Изложението е по-често северно и със северна компонента. В асоциациите със смесени дървостои като субдоминанти най-често участват обикновената ела (*Abies alba*) и обикновения габър (*Carpinus betulus*).

За площадка "Яденица" – язовирна стена, язовирно езеро, портал реверсивен напорен тунел и съоръжения, 60% от насажденията са смесени високостъблени иглолистно-широколистни гори, 20% иглолистни култури и 2% недървопроизводителни площи. По дървесно участие най-голям е процентът на белия бор – 38%, следван от елата – 29%, смърча – 17%, трепетликата - 12% и обикновения бук – 4%.

Състояние на растителността в обхвата на язовирната стена и язовирното езеро през 2015 г.

В периода 1999 – 2015 г на мястото на изсечените естествени горски ценози се е развило вторично, издънково съобщество с преобладаване на трепетлика (*Populus tremula*) и бук (*Fagus sylvatica*) с незначително участие на бял бор (*Pinus sylvestris*), ела (*Abies alba*) и смърч (*Picea abies*).

В поречието на р. Яденица са развити крайречни съобщества на бялата елша (*Alnus incana*) и хидрофилни съобщества от нитрофилни високи треви покрай водното течение.

В обхвата на Порталите на реверсивен напорен тунел "Яденица" – строителна площадка "Чаира" и строителна площадка "Яденица" нови нарушения на растителност няма да има.

Очаквани въздействия

Период на строителство

Основните нарушения по отношение на растителната компонента ще бъдат извършени в процеса на строителството на язовирната стена и язовирното езеро, където ще бъде извършена отново гола сеч.

Изсичане ще има и в необходимите допълнителни земи в размер на 68 дка, които са също само от Държавния горски фонд. Поради силно антропогенно повлияната територия при строителството на канал „Яденица“ през 60те години на миналия век и изградената, но не въведена в експлоатация ВЛ „Ливада бачия“, изсичането ще бъде ограничено само на отделни дървета.

По време на строителството въздействията върху местообитанията и екосистемите чрез въздуха няма да бъдат значими. Замърсяване на въздуха с прах и отлагане върху растителността ще има в района на строителните площадки. Отделяните прахови емисии от тези дейности не представляват съществена опасност за местообитанията. Източник на замърсяване на въздуха ще бъдат и газовете отделяни от двигателите с вътрешно горене, обслужващи строителството – CO, NO_x, въглеродороди. Въздействието от тях ще е незначително и временно – до завършване на строителните работи. Замърсяване може да се получи при аварийни ситуации от транспортна и строителна техника - разливане на нефтопродукти, което ще бъде локално, временно и незначително по обхват с незабавна дезактивация.

Като цяло, очакваните нарушения в териториите, подлежащи на усвояване за строителството на язовира, по отношение на растителната компонента ще са преки, дълготрайни и значителни.

Привнасяне на видове свързано с ландшафтното оформяне и биологичното укрепване на откоси и насипи.

Въздействието е свързано с реализацията на ландшафтно-озеленителни мероприятия. С проектите се цели с помощта на дървесно-храстова и тревна растителност да се постигне хармонично единство с околния ландшафт. Изборът на растителните видове в

ДОВОС следва максимално да се съобразява с характерът на местната флора и да не се допуска внасянето на инвазивни видове.

Период на експлоатация

Не се очакват въздействия върху растителността и при отчитане на незначителните изменения на микроклиматичните характеристики.

В доклада за ОВОС ще бъдат конкретизирани и оценени очакваните въздействия върху растителната компонента в обхвата на обектите на инвестиционното предложение, като за целта ще бъдат направени теренни проучвания през есента на 2015 г. и пролетта на 2016 г. за състоянието на растителността в т.ч. и 50 м буфер над язовирното езеро и наличие на местообитания и видове, предмет на защита.

Защитени територии и защитени зони

Реверсивен напорен тунел "Яденица" преминава под НП "Рила", без да го засяга.

Най-близко разположена Защитена зона от европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 до бъдещия язовир е BG 0001386 "Яденица" по Директива 92/43 ЕЕС за природните местообитания и дивата флора и фауна.

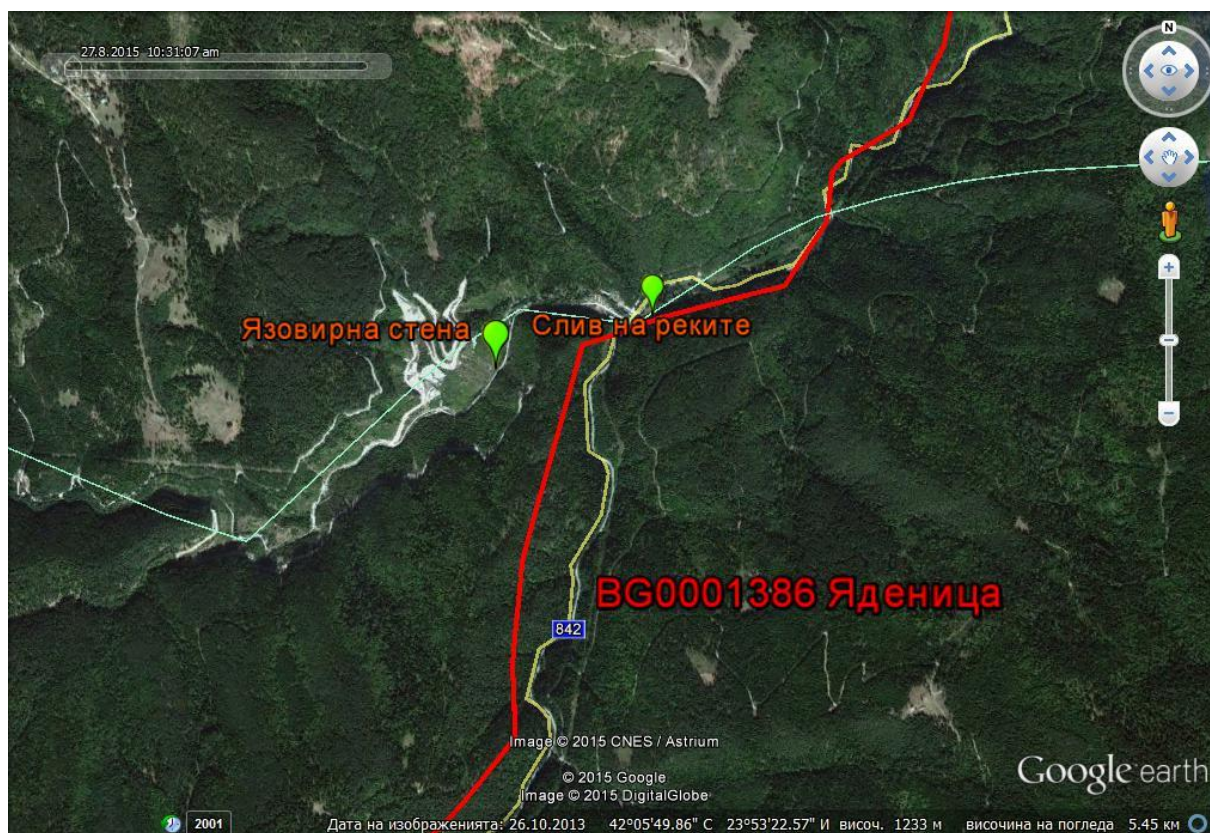
Оценката на въздействията върху предмета и целите на ЗЗ ще е предмет на отделен доклад за оценка на съвместимостта на инвестиционното предложение с предмета и целите за опазване на защитените зони (ДОСВ).

3.9. Животински свят

Съществуващо положение

Предвижда се проектираният язовир "Яденица" да бъде изграден в долината на р. Яденица с обща площ около 582 дка. Засегнатата територия се намира в непосредствена близост до защитена зона BG 0001386 "Яденица" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, като предвидената за модифициране река Яденица навлиза в защитената зона (Фиг.2 и 2а.)

Фигура 2. Местоположение на язовирната стена на проектирания язовир "Яденица" и отстоянието му от границите на 33 BG 0001386 "Яденица"

Фигура 2а. Местоположение на язовирната стена на проектирания язовир "Яденица"

На територията за изпълнение на строителството по Закона за горите ще бъде извършена сеч на нова растителност след проведената през 1999 г. гола сеч на язовирното езеро и площите, заети от съоръженията.

Ихтиофауна

Според информацията от проучвания за картиране на разпространението и оценка на природозащитния статус на целеви видове риби, в ЗЗ „Яденица“ (BG0001386) се среща видът Маришка мряна *Barbus cyclolepis*, който е включен в Приложение V на Директивата за местообитанията (92/43/ЕИО). Данните от различни изследвания, извършени през периода 2005 – 2012 г. показват, че този вид се среща само в долната част на р. Яденица над с. Голямо Белово (извън границите на ЗЗ „Яденица“). Резултатите от извършеното полево през октомври 2015 г. потвърждават тези данни. Разпространението на маришката мряна нагоре по течението на р. Яденица се ограничава от съществуващи естествени и изкуствени бариери. Единственият представител на ихтиофауната в р. Яденица в по-голямата част от поречието на Яденица, в т.ч. и в границите на ЗЗ е Речната (Балканската) пъстърва *Salmo trutta fario*. Основният очакван натиск върху ихтиофауната от изграждането на язовир „Яденица“ е свързан с промяна в режима на оттока и потенциалното въздействие върху местообитанията на рибите в р. Яденица. Предвижда се извършване на второ теренно проучване през пролетта на 2016 г. за уточняване на разпространението на видовете риби в р. Яденица и оценка на очакваното въздействие след определяне на минимално допустимия отток от яз. „Яденица“.

Безгръбначни

Като обекти за оценка на биоразнообразието на безгръбначните животни на територията, потенциално засегната от бъдещото инвестиционно предложение, са избрани най-подходящи групи от гледна точка на представителност и участие в международни и местни конвенции и закони за опазване на биоразнообразието – бръмбари бегачи, дневни пеперуди, мравки, скакалци (правокрили), водни кончета, мекотели.

Видовият състав на сухоземните безгръбначни животни ще бъде определян и по съществуващи достъпни непубликувани данни, както и данни от проекта “Избор на изпълнител за картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове по утвърден списък и минимизиране на рисковете за дивите птици” за местообитанията на видовете на национално ниво.

За целевите видове - Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогащ (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Осмодерма (*Osmoderma eremita*) и Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) подходящи местообитания са установени след бъдещата опашка на язовира по присъствие на дървета във фаза на старост и гниеца дървесина (Фиг. 3, 4 и 5).

Фигура 3. Дървета във фаза на старост и гниеца дървесина на р. Яденица, непосредствено след бъдещата опашка на язовира

Фигура 4. Дървета във фаза на старост и гниеца дървесина на р. Яденица, непосредствено след бъдещата опашка на язовира

Фигура 5. Дървета във фаза на старост и гниеца дървесина на р. Яденица непосредствено след бъдещата опашка на язовира

Херпетофауна

Най-важен за опазване според Приложение II на Директива за местообитанията 92/43 ЕЕС и Приложение II на ЗБР, с потенциално пригодни местообитания по поречието на р. Яденица и прилежащите ѝ територии е Големия гребенест тритон (*Triturus karelinii*) – вид с широка екологична пластичност, характерен за крайречни водоеми, канали, локви и др., до около 1700 м н. в. Земноводни, обитаващи района са: Дъждовник (*Salamandra salamandra*), Обикновен тритон (*Triturus vulgaris*), Планинска жаба (*Rana temporaria*) и Голяма водна жаба (*Rana ridibunda*).

Бозайници

По смисъла на ЗБР се срещат следните видове: Таралеж (*Erinaceus europaeus*), Къртица (*Talpa europaea*), Белозъбо сляпо куче (*Spalax leucodon*), Катерица (*Sciurus vulgaris*), Обикновен сънливец (*Glis glis*), Сърна (*Capreolus capreolus*), Язовец (*Meles meles*), Черен пор (*Mustela putorius*), Дива котка (*Felis silvestris*).

От строго защитените бозайниците обитаващи района включени в Приложение 2 на Директива за местообитанията 92/43 ЕЕС се срещат Видра (*Lutra lutra*), Европейски вълк (*Canis lupus*) и Кафява мечка (*Ursus arctos*).

Характерни са и видове с широка екологична пластичност, които заселват всички възможни мезофилни и влажни по-ниски местообитания в условията на по-сух и континентален климат като горските мишки (*Sylvemus sp.*). Двата вида – Горски сънливец (*Dryomys nitedula*) и Обикновен сънливец (*Glis glis*) се придържат предимно към горски местообитания, крайнини на гори и храсталаци.

Най-многоброен е разред прилепи. Всички установени видове имат природозащитен статут по българското и международното законодателство.

Въз основа на проведените теренни проучвания през м.октомври 2015 г. на територията са установени следните видове: Кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), Малко кафяво прилепче (*Pipistrellus pygmaeus*), Натузиево прилепче (*Pipistrellus nathusii*), Ръждив вечерник (*Nyctalus noctula*), Малък вечерник (*Nyctalus leisleri*), Прилепче на Сави (*Hypsugo savii*), Булдогов прилеп (*Tadarida teniotis*) и целевите видове - Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*) и Голям нощник (*Myotis myotis*).

Основното обилие на прилепи в зоната за наблюдение е съсредоточено по долината на река Яденица – в бъдещата заливна част на язовира. Реверсивният напорен тунел, савачната шахта, и проучвателната галерия в близост до бъдещата язовирна стена предоставят подходящи прилепни местообитания (Фиг. 6, 7 и 8).

Фигура 6. Савачна шахта за поместване на затворните съоръжения на тунела от страната на язовир "Яденица"

Фигура 7. Вход на проучвателната галерия в близост до бъдещата язовирна стена

Фигура 8. Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) в проучвателната галерия в близост до бъдещата язовирна стена

От хищниците се срещат: Лисица (*Vulpes vulpes*) и Европейски вълк (*Canis lupus*), а съществуващите в непосредствена близост до проучвания район рибарници са подходящо местообитание за Видра (*Lutra lutra*). Територията може да се разглежда и като биокоридор на Кафява мечка (*Ursus arctos*).

С относително висока численост са видовете Див заек (*Lepus europaeus*) и Дива свиня (*Sus scrofa*).

Прогноза за въздействието

Във връзка с разработването на Допълване на доклада за ОВОС и оценка и прогноза на въздействието от реализирането на язовир "Яденица" трябва да се вземат предвид всички изградени временни и спомагателни съоръжения на строителните площадки, както и част от постоянните съоръжения, планирани за обслужване на строителството – електрозахранване, водоснабдяване и транспортни връзки. По проекта са изпълнени 15% от изкопите и крепежните конструкции за Реверсивния напорен тунел от общата му дължина.

Въздействия по време на строителство

Преки въздействия:

- Порталът на тунела и проучвателната галерия попадат в заливаемата зона на водохранилището на бъдещия язовир "Яденица". Ще бъдат унищожени екземпляри от херпетофауната, използваща като постоянно местообитание Реверсивния напорен тунел, и прилепите, обитаващи територията на площадката и техните местообитания.
- В опашката на язовира се срещат единични стари дървета, предоставящи потенциални убежища на горски прилепи. При разчистването на площадката от дървесна растителност ще бъдат унищожени потенциални дневни убежища на прилепи от родовете *Nyctalus* и *Pipistrellus*. Ако тази дейност, бъде проведена през размножителния период (април-юни) е възможна смъртност на новородени.
- Заливането на терена ще унищожи потенциални местообитания на консервационно значими видове земноводни и влечуги.
- Пряко унищожени при строителните работи ще бъдат отделни видове дребни гризачи, основно от родовете *Microtus* и *Sylvaemus*, хранителна база на различни хищници, които на терена обаче са с относително ниска численост.

Косвени въздействия:

- Съществуващата савачна шахта от страната на язовир "Яденица", която е с диаметър 8,8 м и дълбочина 53 м трябва да бъде допълнително обезопасена по отношение на дребни бозайници и прилепи. Шахтата е подземна и излиза на повърхността на терена. През страничните отвори на постройката над нея навлизат дребни бозайници и прилепи за да търсят убежище приемайки шахтата за пропадна пещера и намират смъртта си на дъното на реверсивния напорен тунел.

- Като цяло шумът и вибрациите от взривните работи, както и изсичането на дървесната растителност ще предизвикат безпокойство на топлокръвната гръбначна фауна. Въздействието може да бъде особено неблагоприятно, ако се извършва през размножителния период (април - юни), като може да доведе до компрометиране на репродуктивния успех в популациите.

По време на експлоатация

Заливането на терена трайно ще промени сега съществуващите естествени характеристики на благоприятно ловно местообитание за прилепи. Очаква се неговият потенциал да нарасне, тъй като по-обширната водна площ ще предостави в пъти повече по-голяма ловна територия.

Заливането на терена ще окаже косвено негативно влияние върху присъствието на едрите и хищни видове бозайници Сърна, Лисица, Дива свиня и др. като ги лиши от хранителна база и укрития. Очаква се и слаб фрагментиращ ефект върху местообитанията на гръбначните животни.

Въздействия от реализирането на ИП извън площта на заливане

Преки въздействия

Вследствие на взривните дейности и шума при изсичане на дървесната растителност по време на строителството е възможно безпокойство на видове чрез шум, запрашаване.

За оценка на въздействието от Проект "Яденица" върху херпетофауна и бозайници в ОВОС ще се изпълни:

- ✓ Предвидено е провеждане на две полеви изследвания в периода м.октомври 2015 г. и м.май 2016 г., които ще имат за цел експертна оценка на местообитанията на животинските видове от гледна точка на тяхната срещаемост на територията на прилежащите райони, както и специфични места с очаквано въздействие.
- ✓ Ще бъдат използвани и резултатите от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I", както и преглед на публикуваните научни резултати и консултации със специалисти, НПО и достъпни бази данни.

Птици

Орнитофауната в района на обекта принадлежи към планинско-горския орнитологичен комплекс в страната. Това са видовете птици, обитаващи гори в нашите планини. За района на обекта са характерни видове, срещащи се в гори, както в ниските, така и в средните и високите части на нашите планини, в т.ч. и във високите дялове на Рило-Родопския планински масив. В този район са налице, както широколистни, така и иглолистни гори, а също и смесени гори и горски култури, срещат се видове птици, характерни както за широколистни, така и за иглолистни гори. В зоогеографски аспект орнитофауната е преобладаващо и дори почти изцяло от видове, характерни за умерените географски ширини.

Като най-характерни за района на обекта могат да бъдат посочени видовете обикновена чинка (*Fringilla coelebs*), елшова скатия (*Carduelis spinus*), зеленика (*Carduelis chloris*), червенушка (*Pyrrhula pyrrhula*), кос (*Turdus merula*), поен дрозд (*Turdus philomelos*), червеношийка (*Erithacus rubecula*), черноглаво коприварче (*Sylvia atricapilla*), малко белогушо коприварче (*Sylvia curruca*), елов певец (*Phylloscopus collybita*), сойка (*Garrulus glandarius*), черен (боров) синигер (*Parus ater*), орехче (*Troglodytes troglodytes*), голям пъстър кълвач (*Dendrocopos major*), голям ястреб (*Accipiter gentilis*), малък ястреб (*Accipiter nisus*), гривяк (*Columba palumbus*) и др.

Актуално за орнитофауната в самата чаша на язовира е обстоятелството, че при това си състояние растителността предлага условия за гнездене на практика само за открито гнездещи видове птици. Това се дължи на пълното изсичане на растящата там растителност през 1999 г. Наличната дървесна и храстова растителност понастоящем е в млада възраст, а освен това липсват и съоръжения с кухни във вътрешността им, което е и причината за липса на подходящи условия за гнезденето на закрито гнездещи видове птици.

На базата на наличния материал за орнитофауната в района на яз."Яденица", в ДОВОС ще се разработи прогноза и оценка на:

- Видовият състав на орнитофауната в района, сред който попада обектът.
- Видовете птици от видовия състав, фигуриращи в Приложение № 2 на ЗБР, и отношението на отделните видове към реализацията и експлоатацията на обекта, респ. възможните им влияния върху състоянието на тези видове в района на обекта и в тази част на планината.
- Прогноза и оценка на възможните влияния при реализацията и експлоатацията на обекта върху орнитофауната като цяло в района на яз."Яденица".

3.10. Ландшафт

Районът, в който ще се реализира инвестиционното предложение се намира в източната част на Рила на около 25 км от град Белово и около 6 км от местността Юндола по пътя Белово-Юндола.

Рила планина е част от Рило-Пиринската ландшафтна област, а разглежданата територия се намира във високопланинския ландшафтен район на планината.

Двата язовира – изграденият яз."Чаира" и новопроектираният яз."Яденица", са разположени от двете страни на планинско възвишение с надморска височина около 2000 м. Надморската височина на района на бъдещия язовир е около 1200 м и представлява долина, заобиколена от високи и стръмни планински склонове, покрити с високи иглолистни и широколистни дървета, като преобладаващи са иглолистните.

Извършеното в периода 1998-2005 г. строителство има доминиращо въздействие на мястото в момента. В чашата на бъдещия язовир са разположени временни пътища, постройки и площадки за строителна дейност. Над и от двете страни на входа на

реверсивния тунел се издига висок около 30 м почти отвесен скат, укрепен с пръскан бетон. Дървесната растителност в чашата на язовирното езеро е била изсечена през 1999 г. и към момента се е самовъзстановила с нови, предимно широколистни дървета на възраст около 10-15 години. Съществува отчетлива граница между тази нова растителност и останалия горски масив.

В резултат на започналото строителство част от територията от естествен природен е превърната в антропогенен ландшафт при това с определена степен на нарушение.

Фигура 9. Входът към реверсивния тунел от язовир "Яденица"

В участъка след язовирната стена надолу по течението на река Яденица не са извършвани строителни дейности. Там съществуват 2-3 малки вили и асфалтов път покрай реката. Самата река тече в естественото си корито, което е каменисто и заобиколено от растителност

Прогноза за въздействието

Доизграждането на язовирната стена и завиряването на езерото ще промени един от най-постоянните компоненти на ландшафта – релефа.

Към настоящия момент следва да се отчете като допълнителен фактор започналото и преустановено на междинен етап строителство, което е нанесло негативно отражение върху средата. Може да се предположи, че след реализиране на инвестиционното предложение въздействието на пейзажа значително ще се подобри, тъй като всички неугледни временни постройки ще се премахнат, а строителните площадки и част от високия укрепен скат над входа към реверсивния тунел ще останат под нивото на водата.

За да се постигне един наистина добър от естетическа гледна точка резултат е важно язовирната стена да бъде максимално добре пропорционирана, съоръженията към нея да бъдат обмислени не само от хидротехническа и конструктивна, но и от

естетическа гледна точка. Парапетът на пътя, преминаващ по короната, и осветлението трябва да имат подходящ дизайн. В тази връзка могат да се направят паралели с вече изградените през 60-те и 70-те години язовири в съседство като язовир "Белмекен", който също има каменно-насипна стена.

Като цяло очакването за въздействието на язовирната стена и езерото е благоприятно от естетическа гледна точка. Както се посочва и в Предварителния ДОВОС, единственият проблем в това отношение ще бъде голямата разлика от около 29 м между минималното и максималното работно водно ниво. При спадане на нивото ще се оголва една широка зона покрай брега, а площта на езерото значително ще намалява. Този негативен ефект може да се наблюдава "на живо" в съседния яз."Чаира" и да се оцени степента на неговото негативно въздействие върху ландшафта.

Вече изградените покрай езерото постоянни пътища се очаква след реализиране на язовира да имат по-благоприятно въздействие от това в настоящия момент. Те са успоредни на брега и ще подчертават формата на езерото в план. Освен това те правят района достъпен и от тях ще се откриват разнообразни гледки към водната площ.

За предвидената корекция на р. Яденица следва да се проучат евентуални варианти за оформление на дигите с оглед на по-доброто вписване в околната среда.

Административната сграда, ВЛ 20 kV "Ливада бачия", както и временните строителни съоръжения на входа на прозореца към тунела на площадка "Чаира" ще окажат също известно въздействие върху ландшафта, но то ще бъде второстепенно в сравнение с въздействието на основните и вече разгледани елементи на инвестиционното предложение. На площадка "Чаира" всички временни съоръжения ще бъдат ликвидирани.

В ДОВОС ще се разгледат детайлно всички възможни въздействия върху ландшафта и ще бъдат предложени подходящи решения.

3.11. Културно-историческо наследство

Проект "Яденица" към настоящия момент не засяга обекти на културното наследство – исторически, археологически и архитектурни паметници. По време на строителството през 2004 г. на засегнатите терени от проекта са извършени необходимите действия по проучването и документирането на археологическото наследство в чашата на язовир "Яденица", а през 2005 г. са извършени и необходимите действия за пълно спасително проучване на археологически паметник на културата "Тракийско светилище" в чашата на яз."Яденица" – обект "Яденица". С протокол от 19.12.2005 г. комисия, назначена от директора на Национален институт за паметниците на културата, е приела за приключило спасителното археологическо проучване на тракийското култово място и е разрешила започването на строителните работи по изграждане на Проект "Яденица" (Протоколът от 19.12.2005 г. ще бъде приложен в ДОВОС).

3.12. Здравно-хигиенни аспекти

Строителството и експлоатацията на яз."Яденица" се извършва в среда с добри здравно-хигиенни условия. В община Белово няма значими промишлени предприятия – замърсители на въздух, води и почви. Районът, включително и района на язовира, е оценен като район, в който нивата на замърсяване на околната среда (емисии и концентрации) са под средните стойности на определен стандарт за замърсяване в България и може да се класифицира като район с ненакърнена околна среда. Същите са условията и за община Велинград, независимо че тя е достатъчно отдалечена от язовир "Яденица".

Ще се направи оценка на здравето състояние на населението от населените места, прилежащи на инвестиционното предложение – гр. Белово и с. Голямо Белово и област Пазарджик по данни от здравните служби и статистиката за област Пазарджик.

На основата на анализ на повишените емисии вредни газове от увеличения транспортен трафик и строителната техника, използваните машини и технологии при надземните и подземните дейности, ще се направи прогнозна оценка за непосредствения и отдалечения здравен риск по отношение на работници и население по време на строителството.

Ще се извърши оценка на здравния риск върху населението и експлоатационния персонал на яз."Яденица" по време на експлоатацията на язовира.

4. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕИЗБЕЖНИТЕ И ТРАЙНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОБЕКТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНИ И КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ РАЗГЛЕДАТ ПОДРОБНО В ДОКЛАДА ЗА ОВОС

Възможните въздействия от строителството и експлоатацията на яз."Яденица" са положителни и отрицателни.

Положителните въздействия от инвестиционното предложение са:

По време на строителство

Разкриване на работни места с възможност за ангажиране на местна работна ръка от община Белово и община Велинград. Двете общини са с висока степен на безработица на населението. Финансовата обезпеченост на заетите в строителството ще позволи връщане на част от младото население в селищата и възможност за развитие на дейности след приключване на строителството в кметствата и общините.

По време на експлоатация

Увеличаване обема на долния изравнител на ПАВЕЦ "Чаира" с осъществяване на язовир "Яденица" от $4,2 \cdot 10^6 \text{ м}^3$ сега до $13,4 \cdot 10^6 \text{ м}^3$ след въвеждане на яз. "Яденица" в експлоатация води до посочените в т.1 ползи, свързани с:

- Увеличаване часовете на работа в генераторен и помпен режим на ПАВЕЦ "Чаира".
- Осигуряване на резервни (дублиращи) мощности на ЕЕС на Р. България.
- Допълнителна интеграция на възобновяемите технологии за работа в ЕЕС.
- По-висока ефективност при оптимизация на резервните мощности в ЕЕС на страната и в региона.
- Улеснява пазарната интеграция.

Тази част в ДОВОС ще се разработи в "социално-икономически аспекти" от осъществявана на Проект "Яденица".

Отрицателните въздействия по време на строителство и експлоатация зависят както от вида на всяко едно въздействие, така и от степента на чувствителност на приемника (рецептора). Въздействията се оценяват по количествени и качествени показатели. Използването на количествени стойности в околна среда са сравнително ограничени. Качествените оценки се основават на опита и уменията на експертите като се спазват съответните законови норми, нормативи и др. в Р. България и съобразно изискванията по околна среда за всеки един от компонентите заложи в Директивите на ЕС.

Значимостта на въздействията се оценява с оглед степента, големината и величината на въздействието и чувствителността на рецептора като много ниска, ниска, средна, висока и много висока.

Въздействията ще бъдат оценяване както и като преки и непреки, кратко-, средно- и дълготрайни, временни и постоянни, обратими и необратими и по посочените степени. Ще се оценява и кумулативният ефект от отрицателните въздействия.

В ДОВОС ще бъде разработена и таблица на риска след приетите мерки за ограничаване, предотвратяване, прекратяване и/или компенсиране на отрицателните въздействия.

Таблица 5. Очаквани въздействия от ИП за Проект "Яденица", които могат да се окажат значителни и трябва да се разгледат подробно в ДОВОС

Компоненти и фактори на околната среда	Вероятно значително въздействие	Влияние на въздействието върху
Атмосферен въздух (климат, качество на въздуха)	Строителство	
	Замърсяване на въздуха при извършване на строителството от строителната механизация и транспорта с прах и газови емисии	В работната среда и върху вилно селище "Чаира" и жилищни територии на с.Голямо Белово и гр.Белово
	Експлоатация	
	По време на експлоатация оценка на микроклиматичните промени над и около езерото	Влияние върху растителност в прилежащите земи
Води (повърхностни и подземни)	Строителство	
	Евентуално директно замърсяване на повърхностните води от неизправна строителна механизация и инциденти с транспортни коли по време на строителството	р. Яденица
	Нарушаване изправността на изградената система за утаяване на строителните води на пл."Яденица" и пл."Чаира"	р. Яденица р. Чаирска
	Експлоатация	
	Модифициране на повърхностно водно тяло р. Яденица BG3MA900R200	р. Яденица
	Морфологични промени в р. Яденица под яз. "Яденица"	р. Яденица
	Нарушаване режима на оттока на р. Яденица след яз. "Яденица"	р. Яденица
	Оценка на възможна филтрация от Яденишкия разлом	Съседни водосборни области
Почви	Строителство	
	Степента на деградация на почвите и промяната на физическите им характеристики в зоната на обслужване на строителните дейности – замърсяване на почвите при инциденти	На територията на строителните площадки и дейности
	Експлоатация	
	Трайно унищожени почви при въвеждане на яз."Яденица" в експлоатация	На територията на водохранилището и съоръженията извън езерото
Земни недра (геоложка основа)	Строителство	
	При извършване на строителните дейности, проява на срутищни участъци, сипеи, нарушаване на динамичното равновесие с опасност от свличания	Терените в ложето на езерото
	Експлоатация	
	Устойчивост на Яденишкия разлом	Яденишки разлом

Компоненти и фактори на околната среда	Вероятно значително въздействие	Влияние на въздействието върху
Растителен свят	Строителство	
	Изсичане на дървесната растителност в ложето на водохранилището частично по време на строителство и изцяло в края на строителството	Дървесната растителност в ложето на езерото
	Възможност за засягане на местообитания и видове	
	Експлоатация	
	При рекултивация извън съоръженията и създаване на подходящи условия за местообитания на видове от животинския свят около езерото, внасяне на инвазивни видове	Прилежащи земи към водохранилището
Животински свят	Строителство	
	Безпокойство на всички видове при извършване на строителните дейности. Унищожаване на животни при движение на транспортните коли при вътрешноплощадковия транспорт	Херпетофауна, бозайници, птици
	Експлоатация	
	Нарушаване условията на миграция на ихтиофауната под язовира с промяна в оттока на р. Яденица	Ихтиофауна
	Фрагментация на херпетофауна и бозайници от езерото	Херпетофауна, бозайници
	Барьерен ефект	Птици
	Унищожаване на местообитания и видове	Херпетофауна, бозайници, птици
Ландшафт	Строителство	
	Ландшафтни нарушения до 2005 г. и при възстановяване на строителството	Съществуващ горски ландшафт
	Експлоатация	
	Създаване на нов елемент на ландшафта – воден обект (езеро)	Планински ландшафт
	Строителство	
Вредни физични фактори Шум	Шумово натоварване от строителната механизация и транспортните коли	Животински свят около източниците на шум. Вилно селище "Чаира", с. Г. Белово
Вибрации	При движение на транспортните коли по трасето при с.Голямо Белово	Жилищни сгради непосредствено до трасето и църква "Св.Георги"
Светлинни лъчения	Строителство	
	По време на строителство ще бъде осветена всяка строителна площадка	Животински свят
	Експлоатация	
	По време на експлоатация ще бъде осветена короната на язовирната стена и административно-стопанската сграда	Животински свят

Компоненти и фактори на околната среда	Вероятно значително въздействие	Влияние на въздействието върху
	Строителство	
Отпадъци	При неспазване на заложените условия за събиране, транспортиране и трайно депониране на отпадъците (Управление на отпадъците)	Почви, въздух р.Яденица, растителен свят, животински свят, хората
Опасни вещества	При неспазване на условията за съхранение и ползване на опасните вещества, аварии	Почви, р.Яденица, хората

Във всички случаи ще се определят кумулативните въздействия.

Въз основа на резултатите от проведените анализи и изготвени прогнозни оценки на значителните въздействия върху околната среда в периода на строителство и експлоатация на Проект "Яденица" в ДОВОС ще се препоръчат необходимите мерки за ограничаване, предотвратяване, прекратяване и/или компенсиране на значителните отрицателни въздействия.

При отчитане на кумулативните въздействия за територията и специално върху р. Яденица ще се имат предвид всички ИП по течението на реката от вливането на р. Юндолска в нея до вливането на р. Яденица в р. Марица, както и всички други обекти в разглеждания обхват.

Границите на проучване в ОВОС са за:

- Ложето на водохранилището – 50 м извън очертанията на язовирното езеро.
- За засегнатите територии – по транспортните трасета.
- Населените места по основното транспортно трасе гр. Белово, с. Г. Белово.
- 33 BG 0001386 "Яденица".
- Мнения по получени становища от срещите – консултации за посочените граници на проучването.

5. СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС С ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ВКЛЮЧЕНИТЕ В НЕГО ТОЧКИ

I. ОБЩА ЧАСТ

- 1.1. Информация за Възложителя.
- 1.2. Засегнати от осъществяването на инвестиционното предложение физически и юридически лица.
- 1.3. Използвани проектни материали и нормативни документи.

- 1.4. Проведени консултации със заинтересованите лица, институции и компетентните органи: МОСВ, РИОСВ – Пазарджик, община Белово, община Велинград, с. Г. Белово, с. Сестримо, с. Юндола, с. Пешеви, ТП ДГС "Белово", Учебно-опитно горско стопанство "Г. Ст. Аврамов" Юндола, Медицинска служба гр. Белово, Пожарна служба гр. Белово, "ВиК" гр. Белово, Лесотехнически университет – София, получена информация за проекта от БДУВ "Източнобеломорски район", ИАОС, АПИ – Институт по пътища и мостове, НЕК ЕАД П "Язовири и каскади".

II. ОПИСАНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

2.1. Описание на инвестиционното предложение от 1998 г.

- Цел и необходимост.
- Описание на инвестиционното предложение от 1998 г. Основни технически характеристики. Местоположение на Проект "Яденица". Координати на водохранилището с язовирната стена, строителни площадки (чертежи, карти).
- Извършено строителство в периода 1998-2005 г.
 - обекти от временното строителство;
 - постоянни съоръжения.
- Състояние на антропогенно повлияната околна среда към 2015 г.

2.2. Кратка анотация на съдържанието на Предварителен и Окончателен доклад за ОВОС (с Решение по ОВОС от 1997 и 1998 г.) и заложените мерки в тях.

Изпълнени мерки от Възложителя в процеса на строителство до 2005 г.

2.3. Описание на ИП от работен проект 2002-2006 г. за язовирна стена със СБЕ и след актуализация на работния проект от 2016 г. с АБД. Основни технически параметри – различни от тези от 1998 г. Нови съоръжения. Конструктивни решения. Инфраструктурни и други обекти в близост до Проект "Яденица". Оценка на състоянието на изградената вътрешноплощадкова пътна мрежа и пътната мрежа за достъп до обекта. Социална значимост и икономическа ефективност (карти, чертежи, фотоматериали).

2.4. Описание на строителството на язовирна стена "Яденица" и реверсивен напорен тунел:

- Видове строителни дейности, времетраене, технология, организация на изпълнение на строителството на двете строителни площадки "Яденица" и "Чаира".
- Източници на строителни материали и транспортни артерии от производителя до обекта.
- Граници на изследваната в ОВОС територия (карта).
- Риск от инциденти.

- Рекултивация на засегнатите земи извън съоръженията.
- Социална значимост.

2.5. Описание на експлоатацията на яз."Яденица"

- Управление на системата ПАВЕЦ "Чаира" след въвеждане в експлоатация на яз."Яденица".
- Режим на работа на яз."Яденица" и възможно влияние върху компонентите на околната среда.
- Сигурност в експлоатацията на язовирната стена "Яденица". Анализ на конструктивната и технологичната сигурност.
- Социална значимост.

2.6. Използвани природни ресурси по време на строителство и експлоатация

- Вид и източници на природни ресурси и суровини.
- Наличие на необходимите природни ресурси и суровини.
- Транспортиране на природните ресурси и суровини до площадките за временно съхранение и/или преработване

2.7. Необходими площи за извършване на строителството и за експлоатацията на яз."Яденица".

- Необходими площи при строителството.
- Необходими площи при експлоатацията.
- Оценка на площите, които е възможно да се засегнат в 50-метровата зона около акваторията на езерото.
- Наличие на защитени територии и защитени зони.
- Карти, схеми, фотоматериали.

2.8. Здравен фактор – здравно-хигиенни аспекти на територията, обект на въздействие от Проект "Яденица"

2.9. Съпътстващи инвестиционното предложение Проект "Яденица" дейности по време на строителство и експлоатация

2.10. Риск от аварии и инциденти с влияние върху сигурността на околната среда

III. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ПРОЕКТ "ЯДЕНИЦА"

- 3.1. Кратко описание на алтернативите разглеждани за Проект "Яденица" в проектите до 2006 г. – по местоположение, по тип на стената, по технология на изграждане.

- 3.2. Алтернативи по типа на водоплътния елемент на язовирната стена (стоманобетонов екран и асфалтобетонена диафрагма), по възложената актуализация на работния проект от 2015 г.
- 3.3. Нулева алтернатива. Нулевата алтернатива се разглежда спрямо извършените строителни дейности и антропогенно повлияната околна среда.

IV. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТ "ЯДЕНИЦА"

4.1. Атмосферен въздух

- *Климат.* Климатична характеристика на територията, на която се предвижда осъществяването на Проект "Яденица". Обработване на информацията до 2014 г. за метеорологичните фактори от най-близко разположената на същата надморска височина метеорологична станция на яз."Чаира".
- *Качество на атмосферния въздух.* Източници на замърсяване на въздуха (информация от община Белово). Базови данни за качество на въздуха на територията на община Белово и от мобилна станция Велинград. Оценка на трафика по трасетата гр. Белово-с. Г. Белово-Юндола и Костенец-Пазарджик за влияние върху качеството на въздуха в прилежащите населени места.

4.2. Води – повърхностни и подземни води

- *Повърхностни води.* Оценка на състоянието на: изградените съоръжения за питейно водоснабдяване на площадка "Яденица" и площадка "Чаира"; съоръженията за отвеждане на отпадъчните води – битово-фекални, строителни и повърхностни. Оценка на нарушения режим на оттока на р. Яденица от водохващанията, изградени на реката и притоците ѝ на десния и левия бряг към канал "Яденица" (от 60-те години на миналия век по налична информация); хидроложка информация за р. Яденица след 1987 г. (за Окончателен доклад за ОВОС) до 2014 г. Състояние на речното легло. Качество на водите на р. Яденица от хидробиологичния мониторинг до 2010 г. и пробонабирания 2015 и 2016 г. Преливане на яз."Яденица" с оразмерително водно количество за преливника. Анализ на данните от ПУРБ на Източнобеломорски район (2010-2015 г. и проект 2016-2021 г.).
- *Подземни води.* Хидрогеоложка характеристика. Анализ на данните от ПУРБ на Източнобеломорски район (2010-2015 г. и проект 2016-2021 г.).

4.3. Почви – Оценка на деградационните процеси на почвите в резултат на изпълненото строителство до 2005 г. Оценка на наличие на хумус. Качество на почвите. Почвите в прилежащите земи в 50-метровата зона около езерото. Земеползване.

4.4. Земни недра (геоложка основа) – Оценка на инженерно-геоложките характеристики на геоложката среда в створа на стената, ложето на водохранилището, реверсивния напорен тунел и Яденишкия разлом.

- 4.5. Отпадъци – Наличие на нерегламентирани депа за отпадъци. Управление на отпадъците в община Белово.
- 4.6. Опасни вещества – Наличие на опасни вещества на територията. Наличие на предприятия и/или съоръжения, класифицирани по реда на Глава седма, Раздел I от ЗООС.
- 4.7. Вредни физични фактори
 - *Шум.* Състояние на акустичната среда в разглежданата територия. Наличие на зони с регламентиран шумов режим.
 - *Вибрации.* Оценка на възможността за влияние на вибрации в околната среда – трасето на път гр.Белово-с.Г.Белово-Юндола и църква "Св.Георги" при настоящия трафик по трасето.
 - *Вредни лъчения.*
- 4.8. Растителен свят – Оценка на състоянието на растителността – горска и тревна към 2005 г. след голата сеч през 1999 г. и към 2015-2016 г. Състояние на растителността в 50-метровата зона около водохранилището. Наличие на редки и защитени видове.
- 4.9. Животински свят – Състояние на животинския свят в зоната на проекта – ихтиофауна, безгръбначни, херпетофауна, бозайна фауна, орнитофауна. наличие на видове от Приложения 2 и 3 и чл.37 и чл.41 на ЗБР. Местообитания и видове на територията на проекта и прилежащите земи.
- 4.10. Ландшафт – Описание и анализ на главните черти и структура на функциониране на ландшафта (естествен и антропогенно повлиян от извършеното строителство до 2005 г.).
- 4.11. Културно-историческо наследство – Кратко описание на резултатите от извършените проучвания и спасителни дейности до 2005 г.
- 4.12. Защитени територии и защитени зони Натура.

V. ОПИСАНИЕ, АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПРЕДПОЛАГАЕМИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И НАСЕЛЕНИЕТО В РЕЗУЛТАТ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОЕКТ "ЯДЕНИЦА"

В ДОВОС се определят неизбежните и трайни въздействия върху околната среда от строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение, които могат да се окажат значителни и които трябва да се разгледат подробно в доклада за ОВОС.

Въздействията се оценяват като: положителни и отрицателни, преки и непреки, кратко, средно и дълготрайни, постоянни и временни, обратими и необратими, степен на въздействие, кумулативен ефект. Те се оценяват за цялата територия, засегната от проекта и за прилежащите земи.

5.1. Атмосферен въздух

- *Климат.* Оценка на въздействието на инвестиционното предложение върху климатообразуващите фактори. Оценка на възможни промени на климатичните характеристики над езерото и в прилежащите земи.
- *Качество на атмосферния въздух.* Извеждане на източниците на замърсяване на въздуха по време на строителство съгласно проекта: строителна механизация, технологии и транспорт. Експертна оценка на замърсяване на въздуха в с. Г. Белово и гр. Белово. Прахови емисии от износване на гумите и спирачките и от износване на пътната настилка.

5.2. Води – повърхностни и подземни води

- *Повърхностни води.* Водопотребление по време на строителството и експлоатацията на съоръженията на Проект "Яденица". Оценка на качеството на питейните води за водоснабдяване на площадка "Яденица". Преоценка на системата за отвеждане на битово-фекалните води на площадки "Чаира" и "Яденица" с оглед нормативните документи. Прилагане на математически модел за съхранение на биологичната пълноценност на речната екосистема за определяне на минимално допустимия отток след язовирната стена "Яденица" с отчитане наличието на ЗЗ BG 0001386 "Яденица" и с оглед добро екологично състояние на ПВТ р. Яденица BG3MA900R200 – сравнение с резултатите от 1997 г. Наносен отток при актуализация на състоянието след извършване на временното строителство (устойчивостта на бреговете). Морфологични изменения. Кумулативен ефект. Влияние върху водите в района (повърхностни и подземни), използвани за питейно-битово водоснабдяване.
- *Подземни води.* Оценка на хидрогеоложка информация за Яденишкия разлом и възможност за филтрация извън езерото.

5.3. Почви – Оценка на деградационни процеси при почвите по време на строителство и експлоатация. Размер на трайно отнетите земи, тези в 50-метровата зона около езерото и допълнително необходимите за енергогасител, корекция на р. Яденица и ВЛ 20 kV "Ливада бачия". Земеползване. Отнемане и съхранение на хумуса. Рекултивация на земите извън съоръженията.

5.4. Земни недра (геоложка основа) – Оценка на качествата на геоложката среда за безопасна експлоатация на съоръженията от Проект "Яденица". Инженерно-геоложка оценка и прогноза за Яденишкия разлом.

5.5. Отпадъци – Вид и ориентировъчни количества на отпадъците съгласно избраната технология и организация на строителството. Класификация по Наредба № 2. Събиране, временно съхранение, транспортиране и депониране, възможно оползотворяване. План за управление на отпадъците в община Белово. Възможности в зависимост от вида и начина на третиране на отпадъците да се предвидят начини за ограничаване на количеството им и

максимална възможност за оползотворяване и рециклиране. Кумулативен ефект.

- 5.6. Опасни вещества – Видове при строителство и експлоатация. Класификация, токсикологическа характеристика. Вид и количество на експлозивите и капацитет на склада за взривни вещества.
- 5.7. Вредни физични фактори
- *Шум.* Извеждане на източниците на шум по време на строителство. Съпоставяне с проведени изследвания и измервания на реални обекти по време на строителство, нива на шум по време на строителство за работна среда и за зони с нормирано ниво на шум. Влияние на шума от транспорта спрямо жилищни сгради в с. Г. Белово и гр. Белово.
 - *Вибрации.* Влияние на вибрации от транспорта за сградния фонд на с. Г. Белово и църква "Св. Георги".
 - *Вредни лъчения.* Светлинни лъчения по време на строителство и експлоатация.
- 5.8. Растителен свят – Въздействие на Проект "Яденица" върху растителния свят в зоната на водохранилището (след голата сеч и ново изсичане на издънковата растителност). Оценка на вида и качеството на издънковата растителност. Оценка при възможно унищожение (изсичане) на растителността в 50-метровата зона около езерото. Унищожаване на редки и защитени видове и местообитания.
- 5.9. Животински свят – Въз основа на определените въздействия в т.5.1, 5.2; 5.3; 5.5; 5.6 и 5.8 оценка на въздействията върху ихтиофауна, безгръбначни, херпетофауна, бозайна фауна и орнитофауна. Загуба на местообитания и видове, обезпокояване, прогонване, фрагментация, бариерен ефект по време на строителство и експлоатация.
- 5.10. Ландшафт – Анализ и оценка за влиянието на инвестиционното предложение върху ландшафта за поемане на въздействията по време на строителство и експлоатация и възстановяване. Устройство на територията.
- 5.11. Културно-историческо наследство
- 5.12. Риск за околната среда – Хидрологичен, сеизмичен, екологичен. Таблица на риска.
- 5.13. Необходимост от подобряване на пътната мрежа в района и промяна на местоположението на съществуващи съоръжения.
- 5.14. Оценка на кумулативния ефект от осъществяване на инвестиционното предложение за Проект "Яденица" съвместно с инфраструктурни и други обекти на територията. Влияние върху придобити водни права.

VI. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ПРОЕКТ "ЯДЕНИЦА" ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА РАБОТНИЦИТЕ И НАСЕЛЕНИЕТО. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ЗА НАСЕЛЕНИЕТО

VII. ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ЯЗОВИР "ЯДЕНИЦА". СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ В РАЙОНА НА ПРОЕКТА (ОБЩИНА БЕЛОВО И ОБЩИНА ВЕЛИНГРАД И ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК). ЗНАЧЕНИЕ НА ПРОЕКТА В ПЕРИОД НА СТРОИТЕЛСТВО И ЕКСПЛОАТАЦИЯ ЗА РАЙОНА И ЗА ЕЕС НА БЪЛГАРИЯ

VIII. ПРЕДЛАГАН ВАРИАНТ В РЕЗУЛТАТ НА ПРОВЕДЕНИТЕ ПРОУЧВАНИЯ, АНАЛИЗИ И ПРОГНОЗНИТЕ ОЦЕНКИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

IX. МЕТОДИКИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Използват се методики, одобрени от МОСВ, методики разработени от експертите от колектива по ОВОС и приети от МОСВ, национални и международни норми, стандарти, както и изисквания заложи в законовата и подзаконовата нормативна уредба на страната и ЕС.

X. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ПО ВЪЗМОЖНОСТ ПРЕКРАТЯВАНЕ И/ИЛИ КОМПЕНСИРАНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ОТРИЦАТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И НАСЕЛЕНИЕТО

- 10.1. Мерки, заложи от Проектанта на инвестиционното предложение за Проект "Яденица".
- 10.2. Мерки предложени в Предварителния доклад за ОВОС (1996 г.) и Окончателния доклад за ОВОС (1997 г.), които са от значение за околната среда и са приети от Възложителя.
- 10.3. Мерки, които експертите, разработили ДОВОС, са обсъдили с Възложителя и той ги е приел като свое задължение.
- 10.4. План за изпълнение на предлаганите мерки съобразно етапността на осъществяване на инвестиционното предложение – проектиране, строителство, експлоатация.
- 10.5. Мерки, които могат да се осъществят от други Възложители.
- 10.6. Предложение за развитие на система за мониторинг върху състоянието на околната среда.

XI. СТАНОВИЩА И МНЕНИЯ. ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

Описват се всички проведени консултации с направените бележки, възражения и препоръки и причините за тяхното приемане или отхвърляне. Писмените становища, мнения и протоколи от срещите-консултации се прилагат.

XII. АНАЛИЗ НА ПРИЛАГАНЕ НА ИЗКЛЮЧЕНИЕТА ПО ЧЛ.156е, АЛ.1 И 2 ОТ ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ (ЧЛ.4/7 ОТ РДВ) ЗА ПРОЕКТ "ЯДЕНИЦА"

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На база на получените резултати в ДОВОС заключението представя прогнозните оценки на експертите за възможното въздействие на Проект "Яденица" върху компонентите и факторите на околната среда, направените изводи, предложените мерки и препоръки и представя еднозначно предложението на колектива, разработил "Допълване на Доклад за ОВОС за Проект "Яденица", относно осъществяването на инвестиционното предложение.

6. СПИСЪК НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ, СПИСЪЦИ И ДРУГИ

Докладът за ОВОС се изготвя от колектив от експерти и ръководител на колектива съгласно изискванията на чл.11, ал.1, 3, 4, 5, 6 и 7 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС.

Докладът за ОВОС се оформя съгласно изискванията на чл.11, ал.1 и чл.12(1) от Наредбата.

Нетехническото резюме на ДОВОС по чл.96, ал.1, т.9 на ЗООС се оформя съгласно определението по т.27 от § 1 на Допълнителните разпоредби на ЗООС и на чл.14, ал.1, т.7 от Наредбата, като кратко и ясно на популярен език представя инвестиционното предложение, състоянието на околната среда и въздействието върху нея от инвестиционното предложение, мерките за намаляване на отрицателните последици и заключението.

Към ДОВОС като неделимо приложение се представя Доклад за оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на 33 BG 0001386 "Яденица".

Към Доклада за ОВОС ще се приложат: необходимият картен материал от инвестиционното предложение и от разработките в ОВОС: таблици, графики, фигури, схеми, резултати от проведените изследвания, чертежи, представящи инвестиционното предложение, фотоматериали, списък на източниците на информация, справка по чл.9, ал.5, списък на експертите и ръководителя на колектива, съставители на ДОВОС, писмени декларации на експертите по чл.11, ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС.

7. ЕТАПИ, ФАЗИ И СРОКОВЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ДОВОС

Докладът за ОВОС се разработва в етапи съгласно ЗООС и Наредба за условията и реда за извършване на ОВОС:

- Изготвяне на Информация за провеждане на консултации съгласно изискванията на чл.9, ал.1 и ал.4 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС.

- Провеждане на консултации със специализираните ведомства и засегнатата и заинтересована общественост, НПО по проекта и Задание за обхват и съдържание на ОВОС.
- Допълване и оформяне на Заданието за обхват и съдържание на "Допълване на Доклад за ОВОС за Проект "Яденица" с получените становища при проведените консултации.
- Представяне на Заданието за обхват и съдържание на ОВОС на Възложителя и от Възложителя за становище на компетентния орган МОСВ и Министерство на здравеопазването на основание чл.10, ал.5 и ал.7 от Наредбата и на РИОСВ – гр. Пазарджик.
- Отразяване на получените становища от МОСВ и МЗ и изготвяне на окончателен вариант на Заданието.
- Изработване на ДОВОС с всички приложения към него, в т.ч. ДОСВ за срок, уточнен с Възложителя.
- Представяне на ДОВОС и всички приложения към него на Възложителя за преглед от него и след това на компетентния орган МОСВ за оценка на качеството.
- Предоставяне на ДОВОС с приложенията към него на определените от компетентния орган засегнати общини и организиране на обществено обсъждане.
- Провеждане на обществено обсъждане.
- Предоставяне на компетентния орган МОСВ на материалите от общественото обсъждане (протоколи, становища), както и становището на Възложителя по направените препоръки, предложения, мнения и възражения.
- Насрочване и провеждане на заседание на ВЕЕС на МОСВ.
- Постановяване на Решение по ОВОС от министъра на Министерството на околната среда и водите.

Таблица 6. Таблица за направените предложения на проведените срещи-консултации

№	Среща-консултация с	Направени предложения	Приети	Неприети
1.	МОСВ	1. Уточнено Допълването на "Доклад за ОВОС за Проект "Яденица" 2. Уточнена процедурата за съвместяване на ЕО и ОВОС	Приети направените предложения Изготвено писмо до МОСВ за съвместяване на процедурата	
2.	Община Белово – област Пазарджик	1. Ремонт на пътя гр.Белово – с.Голямо Белово	Прието е само при нарушение на пътната настилка от строителя	Не се приема ремонт на цялото трасе на пътя
		2. Ще се подпомогне ли изграждането на корекцията на р.Яденица от с.Г.Белово до гр.Белово	Корекцията ще се изпълни от яз. стена до вливането на р.Юндола в р.Яденица (ЗВ)	Не се приема цялото трасе на корекцията да се подпомогне за строителство
		3. При нарушения по водопровода за с.Г.Белово ще се възстановят ли повредите	Само ако тези повреди е документирано, че са от строителя	
		4. Как се гарантира безопасността на язовирната стена	Ще се разгледа в ОВОС в специална част	
		5. Определяне на минималния отток особено през лятото	Минимално допустимият отток се определя за маловодието по специална методика с отчитане на редица условия	
		6. Ще се запази ли пътят на ГС "Белово"	Да, ще се включи в ОВОС	
3.	Кметство с.Голямо Белово	Поставените въпроси са включени във въпросите на община Белово		
4.	Кметство с.Сестримо	Няма направени предложения		
5.	Община Велинград, област Пазарджик	Няма направени предложения		
6.	Кметство с.Юндола	Няма направени предложения		
7.	Учебно-опитно горско стопанство "Г.Ст.Аврамов"	Няма направени предложения		

№	Среща-консултация с	Направени предложения	Приети	Неприети
8	РИОСВ - Пазарджик	1.Необходимост от описание на проекта, върху който са изготвени Предварителен и Окончателен доклад за ОВОС. Да се разгледа развитието на проекта до сегашната процедура	Да. Приема се.	
		2.При плануване на проучвания от страна на колектива по ОВОС да се уведомява РИОСВ.	Да. Приема се.	
		3.Да се изясни законодателното използване на кариерите. Да се представи цялата информация за тях в ДОВОС. Да се уточни терминологията, кореспондираща с действащото законодателство.	Да. Приема се.	

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Писмо изх.№ ОВОС-50/05.09.2014 г. на Министерство на околната среда и водите;
2. Хидрокомплекс "Белмекен-Сестримо". Развитие на схемата – карта;
3. Карта на яз. "Яденица" с координати и земи в общини Белово и Велинград;
4. Ситуация на водохранилището М 1:5000;
5. Типове напречни профили на каменно-насипна язовирна стена със стоманобетонов екран и асфалтобетонена диафрагма;
6. Снимки;
7. Приложени:
 - Паметна записка за среща-консултация в МОСВ относно "Допълване доклада за ОВОС за Проект "Яденица" и съвместяване на ЕО с ОВОС,
 - Протоколи от срещи-консултации със заинтересовани и засегнати страни:
 - Община Белово, област Пазарджик и Териториално поделение ТП ДГС "Белово" и ДКЦ "Хигия", филиал Белово,
 - Кметство с. Голямо Белово,
 - Кметство с. Сестримо,
 - Община Велинград, област Пазарджик,
 - Кметство с. Юндола,
 - Кметство с. Пашови,
 - Учебно-опитно горско стопанство "Г. Ст. Аврамов" Юндола, ЛСТУ
 - РИОСВ Пазарджик

